

ตารางเปรียบเทียบ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กับร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะกรรมการเป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (นางสาวอรรณร์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๑,๖๑๑ คน เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายสตรีเพชร บุญญาณี กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพे�ณ บุญญาณณี กับคณะ
มาตรา ๕๓ ภูมิลำเนาของ สามีและภริยา ได้แก่ถิ่นที่อยู่ที่สามี และภริยาอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา เงินแต่สามีหรือภริยาได้แสดงเจตนา ให้ปรากฏว่ามีภูมิลำเนาแยกต่างหาก จากกัน	<p>✓ มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.”</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๒ (๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙) มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนดหนึ่ง ร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราช กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>✓ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๔๓ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>✓ “มาตรา ๔๓ ภูมิลำเนาของ คู่สมรสได้แก่ถิ่นที่อยู่ที่คู่สมรสอยู่กิน กันด้วยกันฉันคู่สมรส เว้นแต่ คู่สมรสฝ่ายใดได้แสดงเจตนาให้ปรากฏ ว่ามีภูมิลำเนาแยกต่างหากจากกัน”</p> <p>✓ มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๙๓/๑๒ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนด <u>๖๐</u> <u>วันนับแต่วันประกาศใน</u> ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๔๓ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔๓ ภูมิลำเนาของ คู่สมรส ได้แก่ถิ่นที่อยู่ที่คู่สมรสอยู่ กินกันด้วยกันฉันคู่สมรส เว้นแต่ คู่สมรสฝ่ายใดได้แสดงเจตนาให้ปรากฏ ว่ามีภูมิลำเนาแยกต่างหากจากกัน”</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๙๓/๑๒ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่เมื่อพ้นกำหนด <u>หก</u> <u>สิบวันนับแต่วันประกาศใน</u> ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p>	

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวัน กลมวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพันธุ์ บุญญาภรณ์ กับคณะ
<p>มาตรา ๑๙๓/๒๒ อายุ ความสิทธิเรียกร้องระหว่างสามีภริยา ถ้าจะครบกำหนดก่อนหรือภายใน หนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง อายุความนั้นยังไม่ครบกำหนด จนกว่าจะครบหนึ่งปีนับแต่วันที่การ สมรสสิ้นสุดลง</p> <p>มาตรา ๑๙๔ การหมั้นจะ ทำได้ต่อเมื่อชายและหญิงมีอายุสิบ เจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว การหมั้นที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติ วรคหนึ่งเป็นโมฆะ</p>	<p>“มาตรา ๑๙๓/๒๒ อายุ ความสิทธิเรียกร้องระหว่างคู่สมรส ถ้าจะครบกำหนดก่อนหรือภายในหนึ่ง ปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง อายุ ความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะ ครบหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรส สิ้นสุดลง”</p> <p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความ ในวรคหนึ่งของมาตรา ๑๙๓ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙๓ การหมั้น จะทำได้ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่ายมี อายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว”</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๙๓ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>“มาตรา ๑๙๓/๒๒ อายุ ความสิทธิเรียกร้องระหว่างคู่สมรส ถ้าจะครบกำหนดก่อนหรือภายในหนึ่ง ปีนับแต่วันที่การสมรสสิ้นสุดลง อายุ ความนั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะ ครบหนึ่งปีนับแต่วันที่การสมรส สิ้นสุดลง”</p> <p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความ ในวรคหนึ่งของมาตรา ๑๙๓ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙๓ การหมั้น จะทำได้ต่อเมื่อบุคคลและบุคคลทั้ง สองฝ่ายมีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว”</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๙๓ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๗๓๗ การหมั้น จะสมบูรณ์เมื่อฝ่ายชายได้ส่งมอบ หรือโอนทรัพย์สินอันเป็นของหมั้น^๑ ให้แก่หญิงเพื่อเป็นหลักฐานว่าจะ สมรสกับหญิงนั้น เมื่อหมั้นแล้วให้ของหมั้น^๒ ตกเป็นสิทธิแก่หญิง สินสอด เป็นทรัพย์สินซึ่ง ฝ่ายชายให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตร บุญธรรมหรือผู้ปกครองฝ่ายหญิง^๓ แล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนการที่ หญิงยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรส^๔ โดยมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่หญิง หรือโดยมีพฤติกรรมซึ่งฝ่ายหญิง^๕ ต้องรับผิดชอบ ทำให้ชายไม่สมควร หรือไม่อาจสมรสกับหญิงนั้น ฝ่ายชายเรียกสินสอดคืนได้ ถ้าจะต้องคืนของหมั้นหรือ^๖ สินสอดตามหมวดนี้ ให้นำบทบัญญัติ^๗ มาตรา ๔๑๒ ถึงมาตรา ๔๑๘ แห่ง^๘ ประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยความมิควร ได้มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>“มาตรา ๑๗๓๗ การหมั้น จะสมบูรณ์เมื่อฝ่ายผู้ชายได้ส่งมอบ หรือโอนทรัพย์สินอันเป็นของหมั้น^๑ ให้แก่ผู้รับหมั้นเพื่อเป็นหลักฐานว่า^๒ จะสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น เมื่อหมั้นแล้วให้ของหมั้น^๓ ตกเป็นสิทธิแก่ผู้รับหมั้น^๔ สินสอด เป็นทรัพย์สินซึ่งฝ่าย^๕ ผู้ชายให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญ^๖ ธรรมหรือผู้ปกครองฝ่ายผู้รับหมั้น^๗ แล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนการที่^๘ ผู้รับหมั้นยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรส^๙ โดยมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้รับหมั้น^{๑๐} หรือโดยมีพฤติกรรมซึ่งฝ่ายผู้รับหมั้น^{๑๑} ต้องรับผิดชอบ ทำให้ผู้ชายไม่สมควร^{๑๒} หรือไม่อาจสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น^{๑๓} ฝ่ายผู้ชายเรียกสินสอดคืนได้^{๑๔} ถ้าจะต้องคืนของหมั้นหรือ^{๑๕} สินสอดตามหมวดนี้ ให้นำบทบัญญัติ^{๑๖} มาตรา ๔๑๒ ถึงมาตรา ๔๑๘ แห่ง^{๑๗} ประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยความมิควร^{๑๘} ได้มาใช้บังคับโดยอนุโลม”</p>	<p>“มาตรา ๑๗๓๗ การหมั้น จะสมบูรณ์เมื่อฝ่ายผู้ชายได้ส่งมอบ หรือโอนทรัพย์สินอันเป็นของหมั้น^๑ ให้แก่ผู้รับหมั้นเพื่อเป็นหลักฐานว่า^๒ จะสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น เมื่อหมั้นแล้วให้ของหมั้น^๓ ตกเป็นสิทธิแก่ผู้รับหมั้น^๔ สินสอด เป็นทรัพย์สินซึ่งฝ่าย^๕ ผู้ชายให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญ^๖ ธรรมหรือผู้ปกครองฝ่ายผู้รับหมั้น^๗ แล้วแต่กรณี เพื่อตอบแทนการที่^๘ ผู้รับหมั้นยอมสมรส ถ้าไม่มีการสมรส^๙ โดยมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้รับหมั้น^{๑๐} หรือโดยมีพฤติกรรมซึ่งฝ่ายผู้รับหมั้น^{๑๑} ต้องรับผิดชอบ ทำให้ผู้ชายไม่สมควร^{๑๒} หรือไม่อาจสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น^{๑๓} ฝ่ายผู้ชายเรียกสินสอดคืนได้^{๑๔} ถ้าจะต้องคืนของหมั้นหรือ^{๑๕} สินสอดตามหมวดนี้ ให้นำบทบัญญัติ^{๑๖} มาตรา ๔๑๒ ถึงมาตรา ๔๑๘ แห่ง^{๑๗} ประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยความมิควร^{๑๘} ได้มาใช้บังคับโดยอนุโลม”</p>		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวันจ์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๗๙ เมื่อมีการ หมั้นแล้ว ถ้าฝ่ายใดผิดสัญญาหมั้น อีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเรียกให้รับผิดใช้ ค่าทดแทน ในกรณีที่ฝ่ายหนึ่งเป็น ฝ่ายผิดสัญญาหมั้นให้คืนของหมั้น แก่ฝ่ายชายด้วย</p> <p>มาตรา ๑๘๐ ค่าทดแทน นั้นอาจเรียกได้ ดังต่อไปนี้ (๑) ทดแทนความเสียหาย ต่อกายหรือซื้อเสียงแห่งผู้หมั้น หรือผู้รับหมั้นนั้น</p>	<p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๗๙ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมโดย เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๗๙ เมื่อมีการ หมั้นแล้ว ถ้าฝ่ายใดผิดสัญญาหมั้น อีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเรียกให้รับผิดใช้ ค่าทดแทน ในกรณีที่ฝ่ายผู้รับหมั้น เป็นฝ่ายผิดสัญญาหมั้นให้คืนของ หมั้นแก่ฝ่ายผู้หมั้นด้วย”</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๘๐ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๘๐ ค่าทดแทน นั้นอาจเรียกได้ ดังต่อไปนี้ (๑) ทดแทนความเสียหาย ต่อกายหรือซื้อเสียงแห่งผู้หมั้น หรือบุคคลนั้น</p>	<p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๗๙ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมโดย เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๘๐ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p>		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวิจิญ กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรเพชญ บุญญาภรณ์ กับคณะ
<p>(๑) ทดแทนความเสียหาย เนื่องจากการที่คู่มั่น บิดามารดา หรือบุคคลผู้กระทำการในฐานะเช่น บิดามารดาได้ใช้จ่ายหรือต้องตกเป็น^{ลูกหนี้}เนื่องในการเตรียมการสมรส โดยสุจริตและตามสมควร</p> <p>(๒) ทดแทนความเสียหาย เนื่องจากการที่คู่มั่นได้จัดการ ทรัพย์สินหรือการอื้นอันเกี่ยวแก่ อาชีพหรือทางทำมาหาก้าดของตนไป โดยสมควรด้วยการคาดหมายว่าจะ ได้มีการสมรส</p> <p>ในกรณีที่หญิงเป็นผู้มีสิทธิได้ ค่าทดแทน ศาลอาจชี้ขาดว่า ของ มั่นที่ตกเป็นสิทธิแก่หญิงนั้นเป็นค่า ทดแทนทั้งหมดหรือเป็นส่วนหนึ่งของ ค่าทดแทนที่หญิงพึงได้รับ หรือศาล อาจให้ค่าทดแทนโดยไม่คำนึงถึงของ มั่นที่ตกเป็นสิทธิแก่หญิงนั้นก็ได้</p>	<p>(๑) ทดแทนความเสียหาย เนื่องจากการที่คู่มั่น บิดามารดา หรือบุคคลผู้กระทำการในฐานะเช่น บิดามารดาได้ใช้จ่ายหรือต้องตกเป็น^{ลูกหนี้}เนื่องในการเตรียมการสมรส โดยสุจริตและตามสมควร</p> <p>(๒) ทดแทนความเสียหาย เนื่องจากการที่คู่มั่นได้จัดการ ทรัพย์สินหรือการอื้นอันเกี่ยวแก่ อาชีพหรือทางทำมาหาก้าดของตนไป โดยสมควรด้วยการคาดหมายว่าจะ ได้มีการสมรส</p> <p>ในกรณีที่ผู้รับมั่นเป็นผู้มี สิทธิได้ค่าทดแทน ศาลอาจชี้ขาดว่า ของมั่นที่ตกเป็นสิทธิแก่ผู้รับมั่น^{นั้นเป็นค่าทดแทนทั้งหมดหรือเป็น} ^{ส่วนหนึ่งของค่าทดแทนที่ผู้รับมั่น} พึงได้รับ หรือศาลอาจให้ค่าทดแทน โดยไม่คำนึงถึงของมั่นที่ตกเป็น^{สิทธิแก่ผู้รับมั่นนั้นก็ได้”}</p> <p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข^{เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข}</p>	<p>(๑) ทดแทนความเสียหาย เนื่องจากการที่คู่มั่น บิดามารดา หรือบุคคลผู้กระทำการในฐานะเช่น บิดามารดาได้ใช้จ่ายหรือต้องตกเป็น^{ลูกหนี้}เนื่องในการเตรียมการสมรส โดยสุจริตและตามสมควร</p> <p>(๒) ทดแทนความเสียหาย เนื่องจากการที่คู่มั่นได้จัดการ ทรัพย์สินหรือการอื้นอันเกี่ยวแก่ อาชีพหรือทางทำมาหาก้าดของตนไป โดยสมควรด้วยการคาดหมายว่าจะ ได้มีการสมรส</p> <p>ในกรณีที่ผู้รับมั่นเป็นผู้มี สิทธิได้ค่าทดแทน ศาลอาจชี้ขาดว่า ของมั่นที่ตกเป็นสิทธิแก่ผู้รับมั่น^{นั้นเป็นค่าทดแทนทั้งหมดหรือเป็น} ^{ส่วนหนึ่งของค่าทดแทนที่ผู้รับมั่น} พึงได้รับ หรือศาลอาจให้ค่าทดแทน โดยไม่คำนึงถึงของมั่นที่ตกเป็น^{สิทธิแก่ผู้รับมั่นนั้นก็ได้”}</p> <p>มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข^{เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข}</p>		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาภรณ์ กับคณะ
<p>มาตรา ๑๔๔ ถ้าคู่หมั้นฝ่ายหนึ่งถายก่อนสมรส อีกฝ่ายหนึ่งจะเรียกร้องค่าทดแทนมิได้ ส่วนของหมั้นหรือสินสอดนั้นไม่ว่าชายหรือหญิงตาม หูยังหรือฝ่ายที่ไม่ต้องคืนให้แก่ฝ่ายชาย</p> <p>มาตรา ๑๔๕ ในกรณีเหตุสำคัญอันเกิดแก่หูยังคู่หมั้นทำให้ชายไม่สมควรสมรสกับหูยังนั้น ชายมีสิทธิริบอกรเลิกสัญญาหมั้นได้ และให้หูยังคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น</p>	<p>เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔ ถ้าคู่หมั้นฝ่ายหนึ่งถายก่อนสมรส อีกฝ่ายหนึ่งจะเรียกร้องค่าทดแทนมิได้ ส่วนของหมั้นหรือสินสอดนั้นไม่ว่าผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นตาม ผู้รับหมั้นหรือฝ่ายผู้รับหมั้นไม่ต้องคืนให้แก่ฝ่ายผู้หมั้น”</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๒ และมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๒ ในกรณีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้รับหมั้นทำให้ผู้หมั้นไม่สมควรสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น ผู้หมั้นมีสิทธิริบอกรเลิกสัญญาหมั้นได้ และให้ผู้รับหมั้นคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น”</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔ ถ้าคู่หมั้นฝ่ายหนึ่งถายก่อนสมรส อีกฝ่ายหนึ่งจะเรียกร้องค่าทดแทนมิได้ ส่วนของหมั้นหรือสินสอดนั้นไม่ว่าผู้หมั้นหรือผู้รับหมั้นตาม ผู้รับหมั้นไม่ต้องคืนให้แก่ฝ่ายผู้หมั้น”</p> <p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๒ ในกรณีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้รับหมั้นทำให้ผู้หมั้นไม่สมควรสมรสกับผู้รับหมั้นนั้น ผู้หมั้นมีสิทธิริบอกรเลิกสัญญาหมั้นได้ และให้ผู้รับหมั้นคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น”</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการตี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรุณว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรเพชญ บุญญาภรณ์ กับคณะ
<p>มาตรา ๑๔๓ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ข่ายคู่หมั้นทำให้ทั้งปีนี้ไม่สมควรสมรสกับชายคนนั้น ทั้งนี้มีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้โดยมิต้องคืนของหมั้นแก่ชาย</p> <p>มาตรา ๑๔๕ ชายหรือหญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิกสัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา ๑๔๒ หรือมาตรา ๑๔๓ เล้าแต่กรณี</p>	<p>มาตรา ๑๔๓ ในกรณีมีเหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้หมั้นทำให้ผู้รับหมั้นไม่สมควรสมรสกับผู้หมั้นนั้น ผู้รับหมั้นมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้โดยมิต้องคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น”</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๕ <u>คู่หมั้นฝ่ายหนึ่ง</u>อาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับคู่หมั้นของตนหรือผู้ซึ่งกระทำการกับคู่หมั้นของตนเพื่อสนองความใคร่ของผู้นั้นหรือคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิกสัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา ๑๔๒ หรือมาตรา ๑๔๓ แล้วแต่กรณี</p>	<p>“มาตรา ๑๔๓ <u>ให้รับ</u>เหตุสำคัญอันเกิดแก่ผู้หมั้นทำให้ผู้รับหมั้นไม่สมควรสมรสกับผู้หมั้นนั้น ผู้รับหมั้นมีสิทธิบอกเลิกสัญญาหมั้นได้โดยมิต้องคืนของหมั้นแก่ผู้หมั้น”</p> <p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์(ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๕ <u>บุคคลอาจ</u>เรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิกสัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา ๑๔๒ หรือมาตรา ๑๔๓ แล้วแต่กรณี”</p>		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรเพชญ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๔๖ ชายหรือหญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้นได้โดยไม่จำต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น</p> <p>มาตรา ๑๔๗/๑ สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๖ ให้มีอายุความหากเดือนมีนาคมที่ผ่านมาได้หมดแล้ว</p>	<p>มาตรา ๑๔๖ คู่หมั้นฝ่ายหนึ่งอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้นได้โดยไม่จำต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น”</p> <p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๔๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัยวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาภรณ์ กับคณะ
สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๕ ให้มีอายุความหากเดือนบันทึกแต่ละวันที่ไม่ได้รับค่าทดแทนแล้วแต่จะกำหนดให้เป็นวันที่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่กระทำการดังกล่าว	“สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๖ ให้มีอายุความหากเดือนบันทึกแต่ละวันที่ไม่ได้รับค่าทดแทนแล้วแต่จะกำหนดให้เป็นวันที่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่กระทำการดังกล่าว”	“สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๖ ให้มีอายุความหากเดือนบันทึกแต่ละวันที่ผู้มีสิทธิได้รับค่าทดแทนแล้วแต่จะกำหนดให้เป็นวันที่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่กระทำการดังกล่าว”	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๖ ให้มีอายุความหากเดือนบันทึกแต่ละวันที่ไม่ได้รับค่าทดแทนแล้วแต่จะกำหนดให้เป็นวันที่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่กระทำการดังกล่าว	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการตี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายธัญวัจัน กลมวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
มาตรา ๑๔๔ การสมรส จะทำได้ต่อเมื่อขายและทูนอยู่มีอายุ สิบเจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีที่มี เหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำ การสมรสก่อนนั้นได้	“มาตรา ๑๔๔ การสมรส จะทำได้ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองฝ่าย มีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว แต่ใน กรณีมีเหตุอันสมควร ศาลอาจ อนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้”	“มาตรา ๑๔๔ การสมรส จะทำได้ต่อเมื่อบุคคลทั้งสองคนมีอายุ สิบแปดปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีมี เหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ ทำการสมรสก่อนนั้นได้”	“มาตรา ๑๔๔ การสมรส จะทำได้ต่อเมื่อบุคคลสองคนไม่ว่า จะมีเพศสภาพเดียวกันตาม มีอายุ สิบแปดปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีมี เหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ ทำการสมรสก่อนนั้นได้”	“มาตรา ๑๔๔ การสมรส จะทำได้ต่อเมื่อบุคคลสองคนไม่ว่า จะมีเพศสภาพเดียวกันตาม มีอายุ สิบแปดปีบริบูรณ์แล้ว แต่ในกรณีมี เหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ ทำการสมรสก่อนนั้นได้”
มาตรา ๑๔๕ การสมรส จะทำได้ถ้าขายหรือทูนอยู่เป็น บุคคลวิกฤตหรือเป็นบุคคลซึ่งศาล สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ	มาตรา ๑๔๕ การสมรส จะทำได้ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นบุคคลวิกฤตหรือเป็นบุคคลซึ่ง ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ	มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๔ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕ การสมรส จะทำได้ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นบุคคลวิกฤตหรือเป็นบุคคลซึ่ง ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ”	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๔๔ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕ การสมรส จะทำได้ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นบุคคลวิกฤตหรือเป็นบุคคลซึ่ง ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ”	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๔๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕ การสมรส
มาตรา ๑๔๖ ขายหุ้นซึ่ง เป็นภูติสืบสายโลหิตโดยตรงขึ้นไป หรือลงมา ก็เป็นพื่น้องร่วมบิดา มารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ก็ ต้องทำการสมรสกันไม่ได้ ความ	มาตรา ๑๔๖ บุคคลสอง คนซึ่งเป็นภูติสืบสายโลหิตโดยตรง ขึ้นไปหรือลงมา ก็เป็นพื่น้องร่วม บิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือ มารดา ก็ต้องทำการสมรสกันไม่ได้	มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๖ บุคคลสอง คนซึ่งเป็นภูติสืบสายโลหิตโดยตรง ขึ้นไปหรือลงมา ก็เป็นพื่น้องร่วมบิดา มารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ก็ ต้องทำการสมรสกันไม่ได้ ความเป็น	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๔๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๖ บุคคลสองคน ซึ่งเป็นภูติสืบสายโลหิตโดยตรงขึ้น ไปหรือลงมา ก็เป็นพื่น้องร่วม บิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือ มารดา ก็ต้องทำการสมรสกันไม่ได้ ความเป็น	มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๔๖ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๖ บุคคลสองคน ซึ่งเป็นภูติสืบสายโลหิตโดยตรงขึ้น ไปหรือลงมา ก็เป็นพื่น้องร่วม บิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือ มารดา ก็ต้องทำการสมรสกันไม่ได้ ความเป็น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวัจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณนี กับคณะ
เป็นญาติดังกล่าวมานี้ให้ถือตาม สายโลหิต โดยไม่คำนึงว่าจะเป็น ญาติโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่	ความเป็นญาติดังกล่าวมานี้ให้ถือตาม สายโลหิต โดยไม่คำนึงถึงว่าจะเป็น ญาติโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่” มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๕๒ และมาตรา ๑๔๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕๒ ชายหรือ หญิงบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะทำการ สมรสในขณะที่ตนมีคู่สมรสหรือ คู่ชีวิตรอยู่ไม่ได้” มาตรา ๑๔๕๓ หญิงที่สามี ตายหรือที่การสมรสสิ้นสุดลงด้วย ประการอื่นจะทำการสมรสใหม่ได้ ต่อเมื่อการสิ้นสุดแห่งการสมรสได้ ผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่าสามร้อย สิบวัน เว้นแต่ (๑) ครอบบุตรแล้วใน ระหว่างนั้น (๒) สมรสกับคู่สมรสเดิม	ความเป็นญาติดังกล่าวมานี้ให้ถือ ตามสายโลหิต โดยไม่คำนึงว่าจะเป็น ญาติโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่” มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๕๒ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕๒ บุคคลใด บุคคลหนึ่ง จะทำการสมรสในขณะที่ ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้” มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๔๕๓ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕๓ หญิงที่ คู่สมรสตายหรือที่การสมรสสิ้นสุด ลงด้วยประการอื่นจะทำการสมรส ใหม่ได้ต่อเมื่อการสิ้นสุดแห่งการ สมรสได้ผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่า สามร้อยสิบวัน เว้นแต่ (๑) ครอบบุตรแล้วใน ระหว่างนั้น (๒) สมรสกับคู่สมรสเดิม	ญาติดังกล่าวมานี้ให้ถือตามสายโลหิต โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นญาติโดยชอบ ด้วยกฎหมายหรือไม่” มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๕๒ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕๒ บุคคลใด บุคคลหนึ่ง จะทำการสมรสในขณะที่ ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้” มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๔๕๓ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕๓ คู่สมรสที่ คู่สมรสอภิฝ่ายหนึ่ง ตายหรือที่การ สมรสสิ้นสุดลงด้วยประการอื่นจะทำการ สมรสใหม่ได้ต่อเมื่อการสิ้นสุดแห่งการ สมรสได้ผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่า สามร้อยสิบวัน เว้นแต่ (๑) ครอบบุตรแล้วใน ระหว่างนั้น (๒) สมรสกับคู่สมรสเดิม	ความเป็นญาติดังกล่าวมานี้ให้ถือ ตามสายโลหิต โดยไม่คำนึงว่าจะเป็น ญาติโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่” มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๕๒ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕๒ บุคคลใด บุคคลหนึ่ง จะทำการสมรสในขณะที่ ตนมีคู่สมรสอยู่ไม่ได้” มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๑๔๕๓ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๔๕๓ คู่สมรสที่ คู่สมรสอภิฝ่ายหนึ่ง ตายหรือที่การ สมรสสิ้นสุดลงด้วยประการอื่นจะทำการ สมรสใหม่ได้ต่อเมื่อการสิ้นสุดแห่งการ สมรสได้ผ่านพ้นไปแล้วไม่น้อยกว่า สามร้อยสิบวัน เว้นแต่ (๑) ครอบบุตรแล้วใน ระหว่างนั้น (๒) สมรสกับคู่สมรสเดิม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวัจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรษฐ์ บุญญาณี กับคณะ
ความในมาตรานี้มิให้ใช้ บังคับถ้าหากจะมีการสมรสในวัน แสดงเจตนาขอทำการสมรส การ สมรสนั้นจะตกเป็นโมฆะ			ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับ ถ้าหากจะมีการสมรสในวันแสดง เจตนาขอทำการสมรส การสมรสนั้น จะตกเป็นโมฆะ”	ความในมาตรานี้มิให้ใช้ บังคับถ้าหากจะมีการสมรสในวัน แสดงเจตนาขอทำการสมรส การสมรสนั้นจะตกเป็นโมฆะ”
หมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา	มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกชื่อ ^๑ หมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างสามี ภริยา แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้ แทน “หมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส”	มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกชื่อ ^๑ หมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างสามี ภริยา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “หมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่ สมรส”		
มาตรา ๑๕๖๑ สามีภริยา ต้องอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา	มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๑ คู่สมรส ต้องอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรส	มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๑ คู่สมรส ต้องอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรส คู่สมรส ต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตาม ความสามารถและฐานะของตน”	มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๑ คู่สมรส ต้องอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรส คู่สมรส ต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตาม ความสามารถและฐานะของตน”	มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๑ คู่สมรส ต้องอยู่กินด้วยกันฉันคู่สมรส คู่สมรส ต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตาม ความสามารถและฐานะของตน”
สามีภริยาต้องช่วยเหลือ อุปการะเลี้ยงดูกันตาม ความสามารถและฐานะของตน	คู่สมรสต้องช่วยเหลืออุปการะ ^๒ เลี้ยงดูกันตามความสามารถและ ฐานะของตน”	คู่สมรสต้องช่วยเหลืออุปการะ ^๒ เลี้ยงดูกันตามความสามารถและ ฐานะของตน”		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวิจิญ กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๖๓ ในกรณีที่ ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาเป็นคนไว้ ความสามารถหรือสมேอันไว้ ความสามารถ ภริยาหรือสามียื่ม เป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้ มีส่วนได้เสียหรืออัยการร้องขอ และ ถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้ อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ก็ได้</p> <p>หมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา</p>	<p>มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๖๓ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๖๓ ในกรณีที่ ศาลสั่งให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็น คนไว้ความสามารถหรือสมேอันไว้ ความสามารถ คู่สมรสฝ่ายหนึ่งยื่ม เป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้ มีส่วนได้เสียหรืออัยการร้องขอ และ ถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะตั้งผู้อื่นเป็นผู้ อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ก็ได้”</p> <p>มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกเชื่อ หมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“หมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่าง คู่สมรส”</p> <p>มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความ ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖๕ แห่ง^๑ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๖๓ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๖๓ ในกรณีที่ ศาลสั่งให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็น คนไว้ความสามารถหรือสมேอันไว้ ความสามารถ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หนึ่ง ยื่มเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ แต่เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรืออัยการร้อง ขอ และถ้ามีเหตุสำคัญ ศาลจะตั้ง ผู้อื่นเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ก็ได้”</p> <p>มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกเชื่อ หมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างสามี ภริยา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“หมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่าง คู่สมรส”</p> <p>มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความ ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖๕ แห่ง^๑ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๖๓ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๖๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๖๓ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๖๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรพชัย บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๙๕ ถ้าสามีภริยา มิได้ทำสัญญากันไว้ในเรื่องทรัพย์สิน เป็นพิเศษก่อนสมรส ความสัมพันธ์ ระหว่างสามีภริยาในเรื่องทรัพย์สินนั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติในหมวดนี้</p> <p>ถ้าข้อความใดในสัญญา ก่อน สมรสขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ ระบุให้ใช้กฎหมายประเทศอื่นบังคับ เรื่องทรัพย์สินนั้น ข้อความนั้น ๆ เป็นโมฆะ</p> <p>มาตรา ๑๙๙ สัญญาที่ เกี่ยวกับทรัพย์สินใดที่สามีภริยาได้ ทำไว้ต่อ กันในระหว่างเป็นสามีภริยา กันนั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกล้าง เสียในเวลาใดที่เป็นสามีภริยา กันอยู่ หรือภายนอกกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ขาด จากการเป็นคู่สมรส กันก็ได้ แต่ไม่ กระทบกระเทือนถึงสิทธิของ บุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต</p>	<p>“มาตรา ๑๙๕ ถ้าคู่สมรส มิได้ทำสัญญากันไว้ในเรื่องทรัพย์สิน เป็นพิเศษก่อนสมรส ความสัมพันธ์ ระหว่างคู่สมรสในเรื่องทรัพย์สินนั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติในหมวดนี้”</p> <p>มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๙๙ และมาตรา ๑๗๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ พาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙๙ สัญญาที่ เกี่ยวกับทรัพย์สินใดที่คู่สมรสได้ทำ ไว้ต่อ กันในระหว่างเป็นคู่สมรส กันนั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกล้างเสีย ในเวลาใดที่เป็นคู่สมรส กันอยู่ หรือ ภายนอกกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ขาด จากการเป็นคู่สมรส กันก็ได้ แต่ไม่ กระทบกระเทือนถึงสิทธิของ บุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต”</p>	<p>“มาตรา ๑๙๕ ถ้าคู่สมรส มิได้ทำสัญญากันไว้ในเรื่องทรัพย์สิน เป็นพิเศษก่อนสมรส ความสัมพันธ์ ระหว่าง คู่สมรส ในเรื่องทรัพย์สิน นั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติในหมวดนี้</p> <p>ถ้าข้อความใดในสัญญา ก่อน สมรสขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ ระบุให้ใช้กฎหมายประเทศอื่นบังคับ เรื่องทรัพย์สินนั้น ข้อความนั้น ๆ เป็นโมฆะ”</p> <p>มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๙๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙๙ สัญญาที่ เกี่ยวกับทรัพย์สินใดที่คู่สมรสได้ทำ ไว้ต่อ กันในระหว่างเป็น คู่สมรส กัน นั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกล้างเสีย ในเวลาใดที่เป็น คู่สมรส กันอยู่ หรือ ภายนอกกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ขาด จากการเป็น คู่สมรส กันก็ได้ แต่ไม่ กระทบกระเทือนถึงสิทธิของ บุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต”</p>	<p>“มาตรา ๑๙๕ ถ้าคู่สมรส มิได้ทำสัญญากันไว้ในเรื่องทรัพย์สิน เป็นพิเศษก่อนสมรส ความสัมพันธ์ ระหว่าง คู่สมรส ในเรื่องทรัพย์สิน นั้น ให้บังคับตามบทบัญญัติในหมวดนี้</p> <p>ถ้าข้อความใดในสัญญา ก่อน สมรสขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ ระบุให้ใช้กฎหมายประเทศอื่นบังคับ เรื่องทรัพย์สินนั้น ข้อความนั้น ๆ เป็นโมฆะ”</p> <p>มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๙๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙๙ สัญญาที่ เกี่ยวกับทรัพย์สินใดที่คู่สมรสได้ทำ ไว้ต่อ กันในระหว่างเป็นคู่สมรส กันนั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะบอกล้างเสีย ในเวลาใดที่เป็นคู่สมรส กันอยู่ หรือ ภายนอกกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ขาด จากการเป็นคู่สมรส กันก็ได้ แต่ไม่ กระทบกระเทือนถึงสิทธิของ บุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต”</p>	

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๙๗๖ สามีและภริยาต้องจัดการสินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ขาย แลกเปลี่ยน ขายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลด จำนอง หรือโอนสิทธิจำนอง ซึ่ง อสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ที่อาจจำนองได้</p> <p>(๒) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุด สิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติดพันใน อสังหาริมทรัพย์</p> <p>(๓) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ เกินสามปี</p> <p>(๔) ให้กู้ยืมเงิน</p> <p>(๕) ให้โดยเสนอหา เว้นแต่ การให้ที่พอกครัวแก่ฐานานุรูปของ ครอบครัวเพื่อการกุศล เพื่อการสังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา</p>	<p>พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙๗๖ คู่สมรส ต้องจัดการสินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ขาย แลกเปลี่ยน ขายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลด จำนอง หรือโอนสิทธิจำนอง ซึ่ง อสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ที่อาจจำนองได้</p> <p>(๒) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุด สิ้นสุดลงทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติดพันใน อสังหาริมทรัพย์</p> <p>(๓) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ เกินสามปี</p> <p>(๔) ให้กู้ยืมเงิน</p> <p>(๕) ให้โดยเสนอหา เว้นแต่การ ให้ที่พอกครัวแก่ฐานานุรูปของ ครอบครัว เพื่อการกุศล เพื่อการ สังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา</p>	<p>พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙๗๖ คู่สมรส ต้องจัดการสินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ขาย แลกเปลี่ยน ขายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลด จำนอง หรือโอนสิทธิจำนอง ซึ่ง อสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ที่อาจจำนองได้</p> <p>(๒) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุด สิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติดพันใน อสังหาริมทรัพย์</p> <p>(๓) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ เกินสามปี</p> <p>(๔) ให้กู้ยืมเงิน</p> <p>(๕) ให้โดยเสนอหา เว้นแต่การ ให้ที่พอกครัวแก่ฐานานุรูปของ ครอบครัว เพื่อการกุศล เพื่อการ สังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา</p>	<p>พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙๗๖ คู่สมรส ต้องจัดการสินสมรสร่วมกันหรือได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่งในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ขาย แลกเปลี่ยน ขายฝาก ให้เช่าซื้อ จำนอง ปลด จำนอง หรือโอนสิทธิจำนอง ซึ่ง อสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ที่อาจจำนองได้</p> <p>(๒) ก่อตั้งหรือกระทำให้สุด สิ้นลงทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน หรือภาระติดพันใน อสังหาริมทรัพย์</p> <p>(๓) ให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ เกินสามปี</p> <p>(๔) ให้กู้ยืมเงิน</p> <p>(๕) ให้โดยเสนอหา เว้นแต่การ ให้ที่พอกครัวแก่ฐานานุรูปของ ครอบครัว เพื่อการกุศล เพื่อการ สังคม หรือตามหน้าที่ธรรมจรรยา</p>	

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรษฐ์ บุญญาณณิ กับคณะ
<p>(๖) ประธานน้อมยอมความ (๗) มอบข้อพิพาทให้ อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย (๘) นำทรัพย์สินไปเป็น ประกันหรือหลักประกันต่อเจ้า พนักงานหรือศาล</p> <p>การจัดการสินสมรส นอกจากรถที่บัญญัติไว้ใน วรรคหนึ่ง สามีหรือภริยาจัดการได้ โดยมิต้องได้รับความยินยอมจากอีก ฝ่ายหนึ่ง</p> <p>มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความ ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๗๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙/๑ คู่สมรส จะจัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจาก ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๗๖ ทั้งหมด หรือบางส่วนได้ก็ต่อเมื่อได้ทำสัญญา ก่อนสมรสไว้ตามที่บัญญัติใน มาตรา ๑๕๖๕ และมาตรา ๑๕๖</p> <p>มาตรา ๑๕๖๕ และมาตรา ๑๕๖</p>	<p>(๖) ประธานน้อมยอมความ (๗) มอบข้อพิพาทให้ อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย (๘) นำทรัพย์สินไปเป็น ประกันหรือหลักประกันต่อเจ้า พนักงานหรือศาล</p> <p>การจัดการสินสมรส นอกจากรถที่บัญญัติไว้ใน วรรคหนึ่ง คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง^{จัดการได้โดยมิต้องได้รับความ} ^{ยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง”}</p> <p>มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความ ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๗๖/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๙/๑ คู่สมรส จะจัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจาก ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๗๖ ทั้งหมด หรือบางส่วนได้ก็ต่อเมื่อได้ทำสัญญา ก่อนสมรสไว้ตามที่บัญญัติใน มาตรา ๑๕๖๕ และมาตรา ๑๕๖</p>	<p>(๖) ประธานน้อมยอมความ (๗) มอบข้อพิพาทให้ อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย (๘) นำทรัพย์สินไปเป็น ประกันหรือหลักประกันต่อเจ้า พนักงานหรือศาล</p> <p>การจัดการสินสมรสจาก กรณีที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง คู่สมรส ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจัดการได้โดยมิต้อง^{ได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง”}</p> <p>มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๗๖/๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไข^{เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข} ^{เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ} ^{พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓} และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๙/๑ คู่สมรส จะ จัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจากที่ บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๗๖ ทั้งหมด หรือบางส่วนได้ก็ต่อเมื่อได้ทำสัญญา ก่อนสมรสไว้ตามที่บัญญัติใน มาตรา ๑๕๖๕ และมาตรา ๑๕๖</p>	<p>(๖) ประธานน้อมยอมความ (๗) มอบข้อพิพาทให้ อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย (๘) นำทรัพย์สินไปเป็น ประกันหรือหลักประกันต่อเจ้า พนักงานหรือศาล</p> <p>การจัดการสินสมรส นอกจากรถที่บัญญัติไว้ใน วรรคหนึ่ง คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง^{จัดการได้โดยมิต้องได้รับความ} ^{ยินยอมจากอีกฝ่ายหนึ่ง”}</p> <p>มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๗๖/๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไข^{เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข} ^{เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ} ^{พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓} และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๙/๑ คู่สมรส จะ จัดการสินสมรสให้แตกต่างไปจากที่ บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๗๖ ทั้งหมด หรือบางส่วนได้ก็ต่อเมื่อได้ทำสัญญา ก่อนสมรสไว้ตามที่บัญญัติใน มาตรา ๑๕๖๕ และมาตรา ๑๕๖</p>	

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๔๒ ในกรณีที่ สามีหรือภริยามีอำนาจจัดการ สินสมรสแต่ฝ่ายเดียวคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งก็ยังมีอำนาจจัดการบ้านเรือน และจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว ตามสมควรแก่อัตภาพได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ย่อมผูกพันสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย</p> <p>ถ้าสามีหรือภริยาจัดการบ้านเรือนหรือจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวเป็นที่เสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจนี้เสียได้</p>	<p>ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๒ ในกรณีที่ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการ สินสมรสแต่ฝ่ายเดียวคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งก็ยังมีอำนาจจัดการบ้านเรือน และจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว ตามสมควรแก้อัตภาพได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ย่อมผูกพันสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย</p> <p>ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จัดการบ้านเรือนหรือจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวเป็นที่เสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจนี้เสียได้”</p>	<p>เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๒ ในกรณีที่ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจจัดการ สินสมรสแต่ฝ่ายเดียวคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งก็ยังมีอำนาจจัดการบ้านเรือน และจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว ตามสมควรแก้อัตภาพได้ ค่าใช้จ่ายในการนี้ย่อมผูกพันสินสมรสและสินส่วนตัวของทั้งสองฝ่าย</p> <p>ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จัดการบ้านเรือนหรือจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัวเป็นที่เสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจนี้เสียได้”</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวันจ์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๔๓ ในกรณีที่ สามีหรือภริยาเมียอำนวยจัดการ สินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้าสามีหรือ ภริยาจะกระทำ หรือกำลังกระทำ การอย่างใดอย่างหนึ่งในการจัดการ สินสมรสอันพึงเห็นได้ว่าจะเกิด^๑ ความเสียหายถึงขนาด อีกฝ่ายหนึ่ง^๒ อาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิให้กระทำการนั้นได้</p> <p>มาตรา ๑๔๔ ถ้าสามีหรือ ภริยาฝ่ายซึ่งมีอำนาจจัดการสินสมรส</p> <p>(๑) จัดการสินสมรสเป็นที่ เสียหายถึงขนาด (๒) ไม่อุปการะเลี้ยงดูอีก ฝ่ายหนึ่ง</p>	<p>มาตรา ๑๔๓ ในกรณีที่คู่ สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจ จัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้าคู่ สมรสฝ่ายนั้นจะกระทำ หรือกำลัง^๑ กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในการ จัดการสินสมรสอันพึงเห็นได้ว่าจะ^๒ เกิดความเสียหายถึงขนาด อีก หนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิ ให้กระทำการนั้นได้”</p> <p>มาตรา ๑๔๔ ถ้าคู่สมรส^๑ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ฝ่ายซึ่งมีอำนาจ จัดการสินสมรส</p> <p>(๑) จัดการสินสมรสเป็นที่ เสียหายถึงขนาด (๒) ไม่อุปการะเลี้ยงดูอีก ฝ่ายหนึ่ง</p>	<p>“มาตรา ๑๔๓ ในกรณีที่คู่ สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจ จัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้าคู่ สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะกระทำ หรือ^๑ กำลังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง^๒ ในการจัดการสินสมรสอันพึงเห็นได้ ว่าจะเกิดความเสียหายถึงขนาด อีก ฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิ ให้กระทำการนั้นได้”</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔ ถ้าคู่สมรส^๑ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฝ่ายซึ่งมีอำนาจ จัดการสินสมรส</p> <p>(๑) จัดการสินสมรสเป็นที่ เสียหายถึงขนาด (๒) ไม่อุปการะเลี้ยงดูอีก ฝ่ายหนึ่ง</p>	<p>“มาตรา ๑๔๓ ในกรณีที่คู่ สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจ จัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้าคู่ สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะกระทำ หรือ^๑ กำลังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง^๒ ในการจัดการสินสมรสอันพึงเห็นได้ ว่าจะเกิดความเสียหายถึงขนาด อีก ฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิ ให้กระทำการนั้นได้”</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๔ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข^๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข^๒ เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔ ถ้าคู่สมรส^๑ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฝ่ายซึ่งมีอำนาจ จัดการสินสมรส</p> <p>(๑) จัดการสินสมรสเป็นที่ เสียหายถึงขนาด (๒) ไม่อุปการะเลี้ยงดูอีก ฝ่ายหนึ่ง</p>	<p>“มาตรา ๑๔๓ ในกรณีที่คู่ สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอำนาจ จัดการสินสมรสแต่ฝ่ายเดียว ถ้าคู่ สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะกระทำ หรือ^๑ กำลังกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง^๒ ในการจัดการสินสมรสอันพึงเห็นได้ ว่าจะเกิดความเสียหายถึงขนาด อีก ฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ศาลสั่งห้ามมิ ให้กระทำการนั้นได้”</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๔ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข^๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข^๒ เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๔ ถ้าคู่สมรส^๑ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฝ่ายซึ่งมีอำนาจ จัดการสินสมรส</p> <p>(๑) จัดการสินสมรสเป็นที่ เสียหายถึงขนาด (๒) ไม่อุปการะเลี้ยงดูอีก ฝ่ายหนึ่ง</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณี กับคณะ
<p>(๓) มีหนี้สินลับพันตัว หรือ ทำหนี้เกินกึ่งหนึ่งของสินสมรส</p> <p>(๔) ขัดขวางการจัดการ สินสมรสของอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่มี เหตุผลอันสมควร</p> <p>(๕) มีพฤติกรรมประกว่า จะทำความหายนะให้แก่สินสมรส อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ ศาลสั่งอนุญาตให้ตนเป็นผู้จัดการ สินสมรสแต่ผู้เดียวหรือสั่งให้แยก สินสมรสได้</p> <p>ในการณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามี คำขอ ศาลอาจกำหนดวิธีคุ้มครอง ชั่วคราวเพื่อจัดการสินสมรสได้ตามที่ เห็นสมควร และหากเป็นกรณี ฉุกเฉินให้นำบทบัญญัติเรื่องคำขอใน เหตุฉุกเฉินตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ</p>	<p>(๓) มีหนี้สินลับพันตัวหรือ ทำหนี้เกินกึ่งหนึ่งของสินสมรส</p> <p>(๔) ขัดขวางการจัดการ สินสมรสของอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่มี เหตุผลอันสมควร</p> <p>(๕) มีพฤติกรรมประกว่า จะทำความหายนะให้แก่สินสมรส อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ ศาลสั่งอนุญาตให้ตนเป็นผู้จัดการ สินสมรสแต่ผู้เดียว หรือสั่งให้แยก สินสมรสได้</p> <p>ในการณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามี คำขอ ศาลอาจกำหนดวิธีคุ้มครอง ชั่วคราว เพื่อจัดการสินสมรสได้ ตามที่เห็นสมควร และหากเป็นกรณี ฉุกเฉินให้นำบทบัญญัติเรื่องคำขอใน เหตุฉุกเฉินตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ</p>	<p>(๓) มีหนี้สินลับพันตัว หรือ ทำหนี้เกินกึ่งหนึ่งของสินสมรส</p> <p>(๔) ขัดขวางการจัดการ สินสมรสของอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่มี เหตุผลอันสมควร</p> <p>(๕) มีพฤติกรรมประกว่า จะทำความหายนะให้แก่สินสมรส”</p>	<p>(๓) มีหนี้สินลับพันตัว หรือ ทำหนี้เกินกึ่งหนึ่งของสินสมรส</p> <p>(๔) ขัดขวางการจัดการ สินสมรสของอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่มี เหตุผลอันสมควร</p> <p>(๕) มีพฤติกรรมประกว่าจะ ทำความหายนะให้แก่สินสมรส อีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้ ศาลสั่งอนุญาตให้ตนเป็นผู้จัดการ สินสมรสแต่ผู้เดียว หรือสั่งให้แยก สินสมรสได้</p> <p>ในการณีตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีคำขอ ศาลอาจกำหนดวิธีคุ้มครองชั่วคราว เพื่อจัดการสินสมรสได้ตามที่เห็นสมควร และหากเป็นกรณีฉุกเฉินให้นำบทบัญญัติเรื่องคำขอในเหตุฉุกเฉินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ”</p>	<p>(๓) มีหนี้สินลับพันตัว หรือ ทำหนี้เกินกึ่งหนึ่งของสินสมรส</p> <p>(๔) ขัดขวางการจัดการ สินสมรสของอีกฝ่ายหนึ่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร</p> <p>(๕) มีพฤติกรรมประกว่าจะ ทำความหายนะให้แก่สินสมรส”</p>

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัยวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
มาตรา ๑๔๘/๑ ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจในการจัดการสินสมรสของสามีหรือภริยาตามมาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ หรือมาตรา ๑๔๔ ถ้าต่อมาเหตุแห่งการนั้นหรือพฤติกรรมใดเปลี่ยนแปลงไป สามีหรือภริยาอาจร้องขอต่อศาลให้ยกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ห้ามหรือจำกัดอำนาจจัดการสินสมรสนั้นได้ ในการนี้ศาลจะมีคำสั่งได้ ตามที่เห็นสมควรก็ได้	มาตรา ๑๔๘/๑ ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจในการจัดการสินสมรสของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามมาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ หรือมาตรา ๑๔๔ ถ้าต่อมาเหตุแห่งการนั้นหรือพฤติกรรมใดเปลี่ยนแปลงไป คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ยกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ห้ามหรือจำกัดอำนาจจัดการสินสมรสนั้นได้ ในการนี้ศาลจะมีคำสั่งได้ ตามที่เห็นสมควรก็ได้”	และพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	“มาตรา ๑๔๘/๑ ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งห้ามหรือจำกัดอำนาจในการจัดการสินสมรสของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ตามมาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ หรือมาตรา ๑๔๔ ถ้าต่อมาเหตุแห่งการนั้นหรือพฤติกรรมใดเปลี่ยนแปลงไป คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อาจร้องขอต่อศาลให้ยกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ห้ามหรือจำกัดอำนาจจัดการสินสมรสนั้นได้ ในการนี้ศาลจะมีคำสั่งได้ ตามที่เห็นสมควรก็ได้”	และพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
มาตรา ๑๔๙ สามีหรือภริยาอาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสโดยเฉพาะอย่างหนึ่งหรือเข้าร่วมจัดการในกรณีที่	มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๓๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
มาตรา ๑๔๕ สามีหรือภริยาอาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสโดยเฉพาะอย่างหนึ่งหรือเข้าร่วมจัดการในกรณีที่	“มาตรา ๑๔๕ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสโดยเฉพาะอย่างหนึ่งหรือเข้าร่วม	“มาตรา ๑๔๕ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสโดยเฉพาะอย่างหนึ่งหรือเข้าร่วม	“มาตรา ๑๔๕ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสโดยเฉพาะอย่างหนึ่งหรือเข้าร่วม	“มาตรา ๑๔๕ คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อาจร้องขอต่อศาลให้ตนเป็นผู้จัดการสินสมรสโดยเฉพาะอย่างหนึ่งหรือเข้าร่วม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสตรเพชญ บุญญาณณี กับคณะ
มาตรา ๑๘๗ ในระหว่างที่เป็นสามีภริยากัน ฝ่ายใดจะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ เว้นแต่เป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในคดีที่ฟ้องร้องเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือรักษาสิทธิระหว่างคู่สมรสตามที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในประมวลกฎหมายนี้หรือที่ประมวลกฎหมายนี้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้คู่สมรสฟ้องร้องกันเองได้ หรือเป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินสำหรับค่าอุปการะเลี้ยงดูและค่าฤชาธรรมเนียมที่ยังไม่ได้ชำระตามคำพิพากษาของศาล	มาตรา ๑๘๗ ในระหว่างที่เป็นคู่สมรสกัน ฝ่ายใดจะยึดหรืออายัดทรัพย์สินของอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ เว้นแต่เป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในคดีที่ฟ้องร้องเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือรักษาสิทธิระหว่างคู่สมรสตามที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในประมวลกฎหมายนี้หรือที่ประมวลกฎหมายนี้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้คู่สมรสฟ้องร้องกันเองได้ หรือเป็นการยึดหรืออายัดทรัพย์สินสำหรับค่าอุปการะเลี้ยงดูและค่าฤชาธรรมเนียมที่ยังไม่ได้ชำระตามคำพิพากษาของศาล”	มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กรมหลวงค์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๙๐ หนี้ที่สามีภริยาเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึงหนี้ที่สามีหรือภริยาก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) หนี้เกี่ยวแก่การจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตามสมควรแก้อัตภาพ</p> <p>(๒) หนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินสมรส</p> <p>(๓) หนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งสามีภริยาทำด้วยกัน</p> <p>(๔) หนี้ที่สามีหรือภริยาก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว แต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน</p>	<p>(ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙๐ หนี้ที่คู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึงหนี้ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) หนี้เกี่ยวแก่การจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตามสมควรแก้อัตภาพ</p> <p>(๒) หนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินสมรส</p> <p>(๓) หนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งคู่สมรสทำด้วยกัน</p> <p>(๔) หนี้ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียว แต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน”</p> <p>มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>(ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๙๐ หนี้ที่คู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึงหนี้ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) หนี้เกี่ยวแก่การจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตามสมควรแก้อัตภาพ</p> <p>(๒) หนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินสมรส</p> <p>(๓) หนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งคู่สมรสทำด้วยกัน</p> <p>(๔) หนี้ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียวแต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน”</p> <p>มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>“มาตรา ๑๙๐ หนี้ที่คู่สมรสเป็นลูกหนี้ร่วมกันนั้นให้รวมถึงหนี้ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ก่อให้เกิดขึ้นในระหว่างสมรส ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) หนี้เกี่ยวแก่การจัดการบ้านเรือนและจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับครอบครัว การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดถึงการรักษาพยาบาลบุคคลในครอบครัวและการศึกษาของบุตรตามสมควรแก้อัตภาพ</p> <p>(๒) หนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินสมรส</p> <p>(๓) หนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงานซึ่งคู่สมรสทำด้วยกัน</p> <p>(๔) หนี้ที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ตนฝ่ายเดียวแต่อีกฝ่ายหนึ่งได้ให้สัตยาบัน”</p> <p>มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวิจิญ กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณิ กับคณะ
<p>มาตรา ๑๔๘ การสมรสที่เป็นโมฆะ ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา</p> <p>ในการนี้ที่การสมรสเป็นโมฆะ ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดมีหรือได้มามีไว้ ก่อนหรือหลังการสมรสรวมทั้งดอก ผลคงเป็นของฝ่ายนั้น ส่วนบรรดา ทรัพย์สินที่ทำมาหากได้ร่วมกันให้แบ่ง คละครึ่ง เว้นแต่ศาลมจะเห็นสมควร สั่งเป็นประการอื่น เมื่อได้พิเคราะห์ ถึงภาระในครอบครัว ภาระในการ หาเลี้ยงชีพ และฐานะของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย ตลอดจนพฤติกรรมอื่น ทั้งปวงแล้ว</p> <p>มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความ ในวรคหนึ่งและวรคสองของ มาตรา ๑๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>และพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๘ การสมรสที่เป็นโมฆะ ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส”</p> <p>มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความ ในวรคหนึ่งและวรคสองของ มาตรา ๑๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>และพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๘ การสมรสที่เป็นโมฆะ ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส”</p> <p>มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>และพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๔๘ การสมรสที่เป็นโมฆะ ไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางทรัพย์สินระหว่างคู่สมรส”</p> <p>มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวิจิญ กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณี กับคณะ
<p>การงานที่เคยทำอยู่ก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือก่อนที่จะได้รู้ว่าการสมรสของตนเป็นโมฆะแล้วแต่กรณีฝ่ายนั้นมีสิทธิเรียกค่าเสี้ยงชีพในกรณีนี้ให้นำมาตรา ๑๕๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๕๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนหรือค่าเสี้ยงชีพตามวรรคสาม มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด สำหรับกรณีการสมรสเป็นโมฆะเพราะฝ่ายน้ำดี มาตรา ๑๔๔๙ มาตรา ๑๔๕๐ หรือมาตรา ๑๔๕๘ หรือนับแต่วันที่รู้ถึงเหตุที่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะสำหรับกรณีการสมรสเป็นโมฆะ เพราะฝ่ายน้ำดีมาตรา ๑๔๕๑</p> <p>มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>			<p>งานที่เคยทำอยู่ก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือก่อนที่จะได้รู้ว่าการสมรสของตนเป็นโมฆะแล้วแต่กรณีฝ่ายนั้นมีสิทธิเรียกค่าเสี้ยงชีพได้ด้วยสิทธิเรียกค่าเสี้ยงชีพในกรณีนี้ ให้นำมาตรา ๑๕๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๕๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนหรือค่าเสี้ยงชีพตามวรรคสาม มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด สำหรับกรณีการสมรสเป็นโมฆะเพราะฝ่ายน้ำดี มาตรา ๑๔๔๙ มาตรา ๑๔๕๐ หรือมาตรา ๑๔๕๘ หรือนับแต่วันที่รู้ถึงเหตุที่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะ สำหรับกรณีการสมรสเป็นโมฆะ เพราะฝ่ายน้ำดีมาตรา ๑๔๕๑”</p> <p>มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>งานที่เคยทำอยู่ก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือก่อนที่จะได้รู้ว่าการสมรสของตนเป็นโมฆะแล้วแต่กรณีฝ่ายนั้นมีสิทธิเรียกค่าเสี้ยงชีพได้ด้วยสิทธิเรียกค่าเสี้ยงชีพในกรณีนี้ให้นำมาตรา ๑๕๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๕๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนหรือค่าเสี้ยงชีพตามวรรคสาม มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด สำหรับกรณีการสมรสเป็นโมฆะ เพราะฝ่ายน้ำดี มาตรา ๑๔๔๙ มาตรา ๑๔๕๐ หรือมาตรา ๑๔๕๘ หรือนับแต่วันที่รู้ถึงเหตุที่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะ สำหรับกรณีการสมรสเป็นโมฆะ เพราะฝ่ายน้ำดีมาตรา ๑๔๕๑”</p> <p>มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรษฐ์ บุญญาภรณ์ กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๐๔ การสมรสที่เป็นไม่มีiyะเพราฝ่าฝืน มาตรา ๑๕๔ ผู้มีส่วนได้เสียขอให้เพิกถอนการสมรสได้ แต่ปิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ให้ความยินยอมแล้วจะขอให้เพิกถอนการสมรสไม่ได้</p> <p>ถ้าคุณมีได้สั่งให้เพิกถอนการสมรสจันชายหญิงมีอายุครบตามมาตรา ๑๕๔ หรือเมื่อหญิงมีครรภ์ก่อนอายุครบตาม มาตรา ๑๕๔ ให้ถือว่าการสมรสสมบูรณ์มาตั้งแต่เวลาสมรส</p> <p>มาตรา ๑๕๘ การสมรสที่เป็นไม่มีiyะเพราคู่สมรสสำคัญผิดตัวหรือถูกกล้อฉลหรือถูกข่มขู่ เนพะแต่คู่สมรสที่สำคัญผิดตัวหรือถูกกล้อฉลหรือถูกข่มขู่เท่านั้นขอเพิกถอนการสมรสได้</p>	<p>“ถ้าคุณมีได้สั่งให้เพิกถอนการสมรสจันบุคคลห้งสองมีอายุครบตามมาตรา ๑๕๔ หรือเมื่อในกรณีการสมรสระหว่างชายหญิง เมื่อหญิงมีครรภ์ก่อนอายุครบตามมาตรา ๑๕๔ ให้ถือว่าการสมรสสมบูรณ์มาตั้งแต่เวลาสมรส”</p> <p>มาตรา ๕๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๐๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>“ถ้าคุณมีได้สั่งให้เพิกถอนการสมรสจันบุคคลมีอายุครบตามมาตรา ๑๕๔ หรือเมื่อบุคคลนั้นมีครรภ์ก่อนอายุครบตามมาตรา ๑๕๔ ให้ถือว่าการสมรสสมบูรณ์มาตั้งแต่เวลาสมรส”</p> <p>มาตรา ๕๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๐๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>“มาตรา ๑๕๐๔ การสมรสที่เป็นไม่มีiyะเพราฝ่าฝืน มาตรา ๑๕๔ ผู้มีส่วนได้เสียขอให้เพิกถอนการสมรสได้ แต่ปิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ให้ความยินยอมแล้วจะขอให้เพิกถอนการสมรสไม่ได้</p> <p>ถ้าคุณมีได้สั่งให้เพิกถอนการสมรสจันบุคคลได้บุคคลหนึ่ง มีอายุครบตามมาตรา ๑๕๔ หรือเมื่อหญิงมีครรภ์ก่อนอายุครบตามมาตรา ๑๕๔ ให้ถือว่าการสมรสสมบูรณ์มาตั้งแต่เวลาสมรส”</p>	<p>“มาตรา ๑๕๐๔ การสมรสที่เป็นไม่มีiyะเพราฝ่าฝืน มาตรา ๑๕๔ ผู้มีส่วนได้เสียขอให้เพิกถอนการสมรสได้ แต่ปิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ให้ความยินยอมแล้วจะขอให้เพิกถอนการสมรสไม่ได้</p> <p>ถ้าคุณมีได้สั่งให้เพิกถอนการสมรสจันบุคคลได้บุคคลหนึ่ง มีอายุครบตามมาตรา ๑๕๔ หรือเมื่อบุคคลมีครรภ์ก่อนอายุครบตามมาตรา ๑๕๔ ให้ถือว่าการสมรสสมบูรณ์มาตั้งแต่เวลาสมรส”</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรเพชญ บุญญาณณี กับคณะ
<p>ในกรณีที่ผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นบุคคลที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้บุคคลซึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้สั่งให้บุคคลวิกฤติเป็นคนไร้ความสามารถตามมาตรา ๒๙ ขอเพิกถอนการสมรสได้ด้วย แต่ถ้าผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นคนวิกฤติที่ศาลยังไม่ได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ บุคคลดังกล่าวจะร้องขอเพิกถอนการสมรสได้ แต่ต้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้คนวิกฤติเป็นคนไร้ความสามารถพร้อมกันด้วย ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ยกคำขอให้ศาลมีคำสั่งเป็นคนไร้ความสามารถ ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกคำขอเพิกถอนการสมรสของบุคคลดังกล่าวนั้นเสียด้วย</p> <p>คำสั่งศาลให้ยกคำขอเพิกถอนการสมรสของบุคคลตามวรรคสองไม่กระทบกระเทือนสิทธิการขอเพิกถอนการสมรสของคู่สมรส แต่คู่สมรสจะต้องใช้สิทธินั้นภายในกำหนดระยะเวลาที่คู่สมรสมีอยู่ ถ้าระยะเวลาดังกล่าวเหลืออยู่ไม่นาน ก็เดือนบันแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ยกคำ</p>	<p>“ในกรณีที่ผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นบุคคลที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้บุคคลซึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้สั่งให้บุคคลวิกฤติเป็นคนไร้ความสามารถตามมาตรา ๒๙ ขอเพิกถอนการสมรสได้ด้วย แต่ถ้าผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นคนวิกฤติที่ศาลยังไม่ได้สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ บุคคลดังกล่าวจะร้องขอเพิกถอนการสมรสได้ แต่ต้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้คนวิกฤติเป็นคนไร้ความสามารถพร้อมกันด้วย ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ยกคำขอให้ศาลมีคำสั่งเป็นคนไร้ความสามารถ ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกคำขอเพิกถอนการสมรสของบุคคลดังกล่าวนั้นเสียด้วย”</p>	<p>“ในกรณีที่ผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นบุคคลที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้บุคคลซึ่งอาจร้องขอต่อศาลให้สั่งให้บุคคลวิกฤติเป็นคนไร้ความสามารถตามมาตรา ๒๙ ขอเพิกถอนการสมรสได้ด้วย แต่ถ้าผู้มีสิทธิขอเพิกถอนการสมรสเป็นคนวิกฤติที่ศาลมีคำสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ บุคคลดังกล่าวจะร้องขอเพิกถอนการสมรสได้ แต่ต้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ยกคำขอให้ศาลมีคำสั่งเป็นคนไร้ความสามารถ ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกคำขอเพิกถอนการสมรสของบุคคลดังกล่าวนั้นเสียด้วย”</p>		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรเพชญ บุญญาณณี กับคณะ
<p>ขอเพิกถอนการสมรสของบุคคลดังกล่าวหรือไม่มีเหลืออยู่แลຍ ก็ให้ขยายระยะเวลาหนึ่งเดือนไปได้ให้ครบหากเดือนหรืออีกหากเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ยกคำขอเพิกถอนการสมรสของบุคคลดังกล่าว แล้วแต่กรณี</p> <p>มาตรา ๑๕๑ การสมรสที่เป็นโมฆะเพระมีได้รับความยินยอมของบุคคลดังกล่าวในมาตรา ๑๕๕ เนพาะบุคคลที่อาจให้ความยินยอมตามมาตรา ๑๕๕ เท่านั้น ขอให้เพิกถอนการสมรสได้</p> <p>สิทธิขอเพิกถอนการสมรสตามมาตรานี้เป็นอันระงับเมื่อคู่สมรสันนิมายุครบปีสิบปีบริบูรณ์ หรือเมื่อหญิงมีครรภ์</p> <p>การฟ้องขอเพิกถอนการสมรสตามมาตรานี้ให้มีอายุความหนึ่งปีนับแต่วันทราบการสมรส</p>	<p>มาตรา ๕๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“สิทธิขอเพิกถอนการสมรสตามมาตรานี้เป็นอันระงับเมื่อคู่สมรสันนิมายุครบปีสิบปีบริบูรณ์ หรือในกรณีการสมรสระหว่างชายหญิงเมื่อหญิงมีครรภ์”</p>			

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการดูแลสัตว์	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสตรเพชญ บุญญาณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๕ เมื่อได้จด ทะเบียนสมรสตามประมวล กฎหมายนี้ การหย่าโดยความ ยินยอมจะสมบูรณ์ต่อเมื่อคู่สมรสได้ จดทะเบียนการหย่านั้นแล้ว</p> <p>มาตรา ๑๕๖ เหตุพ้องหย่า มีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) สามีหรือภริยาอุปการะ^๑ เลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อ่อนชันภริยาหรือ^๒ สามีเป็นซึ้งหรือมีซึ้ง หรือร่วมประเวณี กับผู้อ่อนเป็นอาจิน อึกฝ่ายหนึ่งฟ้อง หย่าได้</p>	<p>มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๕ เมื่อได้จด ทะเบียนสมรสตามประมวล กฎหมายนี้ การหย่าโดยความ ยินยอมจะสมบูรณ์ต่อเมื่อคู่สมรสได้ จดทะเบียนการหยานั้นแล้ว”</p> <p>มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข^๓ เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๖ เหตุพ้อง หย่ามีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง^๔ อุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อ่อนชันคู่^๕ สมรส เป็นซึ้งหรือมีซึ้ง ร่วมประเวณีกับ^๖ ยกย่องผู้อ่อนชันภริยาหรือสามีคู่สมรส หรือยังคู่ชีวิต เป็นซึ้งหรือมีซึ้ง ร่วม^๗ ประเวณีกับผู้อ่อนเป็นอาจิน อึกฝ่ายหนึ่งฟ้อง หย่าได้</p>	<p>มาตรา ๕๓ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๕ เมื่อได้จด ทะเบียนสมรสตามประมวล กฎหมายนี้ การหย่าโดยความยินยอม จะสมบูรณ์ต่อเมื่อคู่สมรสได้จด ทะเบียนการหยานั้นแล้ว”</p> <p>มาตรา ๕๐ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๖ เหตุพ้อง หย่ามีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง^๘ อุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อ่อนชันคู่^๙ สมรส ประพฤติซึ้ง หรือร่วมประเวณี^{๑๐} กับผู้อ่อนเป็นอาจิน อึกฝ่ายหนึ่งฟ้อง หย่าได้</p>	<p>มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๕ เมื่อได้จด ทะเบียนสมรสตามประมวล กฎหมายนี้ การหย่าโดยความยินยอม จะสมบูรณ์ต่อเมื่อคู่สมรสได้จด ทะเบียนการหยานั้นแล้ว”</p> <p>มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๖ เหตุพ้อง หย่ามีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง^{๑๑} อุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อ่อนชันคู่^{๑๒} สมรส ประพฤติซึ้ง หรือร่วมประเวณี^{๑๓} กับผู้อ่อนเป็นอาจิน อึกฝ่ายหนึ่งฟ้อง หย่าได้</p>	<p>มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๕ เมื่อได้จด ทะเบียนสมรสตามประมวล กฎหมายนี้ การหย่าโดยความยินยอม จะสมบูรณ์ต่อเมื่อคู่สมรสได้จด ทะเบียนการหยานั้นแล้ว”</p> <p>มาตรา ๔๐ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๖ เหตุพ้อง หย่ามีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง^{๑๔} อุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อ่อนชันคู่^{๑๕} สมรส ประพฤติซึ้ง หรือร่วมประเวณี^{๑๖} กับผู้อ่อนเป็นอาจิน อึกฝ่ายหนึ่งฟ้อง หย่าได้</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวิจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>ประพฤติของสามีหรือภริยาอันเป็นเหตุให้ทำทันทีบันเป็นเหตุเล็กน้อย หรือไม่สำคัญเกี่ยวแก่การอยู่ร่วมกัน ฉันสามีภริยาโดยปกติสุข ศาลจะไม่พิพากษาให้หย่าก็ได้</p> <p>มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความในวรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๕๒๐ ในกรณีหย่าโดยความยินยอม ให้สามีภริยาทำความตกลงเป็นหนังสือว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ถ้ามีเด็กสองคนหรือตกลงกันไม่ได้ ให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาด</p> <p>ในกรณีหย่าโดยคำพิพากษาของศาล ให้ศาลซึ่งพิจารณาคดีฟ้องหย่านั้นชี้ขาดด้วยว่า ฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ใน การพิจารณาชี้ขาดถ้าศาลเห็นว่ามีเหตุที่จะถอนอำนาจปกครองของ</p>	<p>ประพฤติของคู่สมรสอันเป็นเหตุให้ทำทันทีบันเป็นเหตุเล็กน้อยหรือไม่สำคัญเกี่ยวแก่การอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสโดยปกติสุข ศาลจะไม่พิพากษาให้หย่าก็ได้”</p> <p>มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในวรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๕๒๐ ในกรณีหย่าโดยความยินยอม ให้คู่สมรสทำความตกลงเป็นหนังสือว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ถ้ามีเด็กสองคนหรือตกลงกันไม่ได้ ให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาด”</p>	<p>ประพฤติของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อันเป็นเหตุให้ทำทันทีบันเป็นเหตุเล็กน้อยหรือไม่สำคัญเกี่ยวแก่การอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรส โดยปกติสุข ศาลจะไม่พิพากษาให้หย่าก็ได้”</p> <p>มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๑๕๒๐ ในกรณีหย่าโดยความยินยอม ให้คู่สมรสทำความตกลงเป็นหนังสือว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ถ้ามีเด็กสองคนหรือตกลงกันไม่ได้ ให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาด</p> <p>ในกรณีหย่าโดยคำพิพากษาของศาล ให้ศาลซึ่งพิจารณาคดีฟ้องหย่านั้นชี้ขาดด้วยว่า ฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ใน การพิจารณาชี้ขาดถ้าศาลเห็นว่ามีเหตุที่จะถอนอำนาจปกครองของ</p>	<p>ประพฤติของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อันเป็นเหตุให้ทำทันทีบันเป็นเหตุเล็กน้อยหรือไม่สำคัญเกี่ยวแก่การอยู่ร่วมกันฉันคู่สมรสโดยปกติสุข ศาลจะไม่พิพากษาให้หย่าก็ได้”</p> <p>มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๕๒๐ ในกรณีหย่าโดยความยินยอม ให้คู่สมรสทำความตกลงเป็นหนังสือว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ถ้ามีเด็กสองคนหรือตกลงกันไม่ได้ ให้ศาลเป็นผู้ชี้ขาด</p> <p>ในกรณีหย่าโดยคำพิพากษาของศาล ให้ศาลซึ่งพิจารณาคดีฟ้องหย่านั้นชี้ขาดด้วยว่า ฝ่ายใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรคนใด ใน การพิจารณาชี้ขาดถ้าศาลเห็นว่ามีเหตุที่จะถอนอำนาจปกครองของ</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวัน กมลวงศ์วนัน กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณนี กับคณะ
<p>คู่สมรสนั้นได้ตามมาตรา ๑๕๔๒ ศาลจะถอนอำนาจปกครองของคู่สมรสและสั่งให้บุคคลภายนอกเป็นผู้ปกครองก็ได้ ทั้งนี้ ให้ศาลคำนึงถึงความพากเพียรและประโยชน์ของบุตรนั้นเป็นสำคัญ</p> <p>มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในวรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๒๒ ถ้าคู่สมรสห่างโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงกันไว้ในสัญญาห่างว่าคู่สมรสทั้งสองฝ่าย หรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเท่าใด ถ้าห่างโดยคำพิพากษาของศาลหรือในกรณีที่สัญญาห่างไม่ได้กำหนดเรื่องค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรไว้ให้ศาลเป็นผู้กำหนด”</p> <p>มาตรา ๑๕๒๒ ถ้าคู่สมรสห่างโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงกันไว้ในสัญญาห่างว่าคู่สมรสทั้งสองฝ่าย หรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเท่าใด ถ้าห่างโดยคำพิพากษาของศาลหรือในกรณีที่สัญญาห่างไม่ได้กำหนดเรื่องค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรไว้ให้ศาลเป็นผู้กำหนด”</p>			<p>คู่สมรสนั้นได้ตามมาตรา ๑๕๔๒ ศาลจะถอนอำนาจปกครองของคู่สมรส และสั่งให้บุคคลภายนอกเป็นผู้ปกครองก็ได้ ทั้งนี้ ให้ศาลคำนึงถึงความพากเพียรและประโยชน์ของบุตรนั้นเป็นสำคัญ”</p> <p>มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๒๒ ถ้าคู่สมรสห่างโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงกันไว้ในสัญญาห่างว่าคู่สมรสทั้งสองฝ่าย หรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเท่าใด ถ้าห่างโดยคำพิพากษาของศาลหรือในกรณีที่สัญญาห่างไม่ได้กำหนดเรื่องค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรไว้ให้ศาลเป็นผู้กำหนด”</p>	<p>คู่สมรสนั้นได้ตามมาตรา ๑๕๔๒ ศาลจะถอนอำนาจปกครองของคู่สมรส และสั่งให้บุคคลภายนอกเป็นผู้ปกครองก็ได้ ทั้งนี้ ให้ศาลคำนึงถึงความพากเพียรและประโยชน์ของบุตรนั้นเป็นสำคัญ”</p> <p>มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๒๒ ถ้าคู่สมรสห่างโดยความยินยอม ให้ทำความตกลงกันไว้ในสัญญาห่างว่าคู่สมรสทั้งสองฝ่าย หรือคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเป็นจำนวนเงินเท่าใด ถ้าห่างโดยคำพิพากษาของศาลหรือในกรณีที่สัญญาห่างไม่ได้กำหนดเรื่องค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรไว้ให้ศาลเป็นผู้กำหนด”</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวิจัน กล่าวศรีวัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๗๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากัน เพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑ (๑) ภริยาหรือสามีมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากสามีหรือภริยาและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่อง หรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น</p> <p>สามีจะเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกินภาริยาไปในทำนองซื้อสาวกได้ และภริยาจะเรียกค่าทดแทนจากหญิงอื่นที่แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับสามีในทำนองซื้อสาวกได้</p>	<p>มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากัน เพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑ (๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งและจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่อง หรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกินคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งไปในทำนอง ประพฤติซึ่งก็ได้ และคู่สมรสฝ่ายหนึ่งจะเรียกค่าทดแทนจากบุคคลอื่นที่แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งในทำนอง ประพฤติซึ่งก็ได้ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้ออกฝ่ายหนึ่งกระทำการตาม</p>	<p>มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากัน เพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑ (๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่อง หรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง จะเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกิน คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งไปในทำนอง ประพฤติซึ่งก็ได้ และคู่สมรสฝ่ายหนึ่งจะเรียกค่าทดแทนจากบุคคลอื่นที่แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง ในทำนอง ประพฤติซึ่งก็ได้ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้ออกฝ่ายหนึ่งกระทำการตาม</p>	<p>มาตรา ๔๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๒๓ เมื่อศาลพิพากษาให้หย่ากัน เพราะเหตุตามมาตรา ๑๕๑ (๑) คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิได้รับค่าทดแทนจากคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และจากผู้ซึ่งได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่อง หรือผู้ซึ่งเป็นเหตุแห่งการหย่านั้น คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง จะเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งล่วงเกิน คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งไปในทำนอง ประพฤติซึ่งก็ได้ และคู่สมรสฝ่ายหนึ่งจะเรียกค่าทดแทนจากบุคคลอื่นที่แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง ในทำนอง ประพฤติซึ่งก็ได้ ถ้าคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้ออกฝ่ายหนึ่งกระทำการตาม</p>	

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๓ เมื่อย่ากันแล้วให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของสามีภริยา แต่ในระหว่างสามีภริยา</p> <p>(ก) ถ้าเป็นการหย่าโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของสามีภริยาตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนการหย่า</p> <p>(ข) ถ้าเป็นการหย่าโดยคำพิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่างคู่สมรสสนั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า</p> <p>มาตรา ๑๕๓ เมื่อย่ากันให้แบ่งสินสมรสให้ชายและหญิงได้ส่วนเท่ากัน</p>	<p>มาตรา ๕๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๒ และมาตรา ๑๕๓๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๒ เมื่อย่ากันแล้วให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรส แต่ในระหว่างคู่สมรส</p> <p>แต่ในระหว่างคู่สมรส</p> <p>(ก) ถ้าเป็นการหย่าโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรสตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนการหย่า</p> <p>(ข) ถ้าเป็นการหย่าโดยคำพิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่างคู่สมรสสนั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า</p> <p>มาตรา ๑๓ เมื่อย่ากันให้แบ่งสินสมรสให้คู่สมรสได้ส่วนเท่ากัน”</p>	<p>มาตรา ๖๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๒ เมื่อย่ากันแล้วให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรส แต่ในระหว่างคู่สมรส</p> <p>แต่ในระหว่างคู่สมรส</p> <p>(ก) ถ้าเป็นการหย่าโดยความยินยอมของทั้งสองฝ่าย ให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรส ตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนการหย่า</p> <p>(ข) ถ้าเป็นการหย่าโดยคำพิพากษาของศาล คำพิพากษาส่วนที่บังคับทรัพย์สินระหว่างคู่สมรสสนั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า”</p> <p>มาตรา ๖๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๖๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๒ เมื่อย่ากันให้แบ่งสินสมรสให้คู่สมรสได้ส่วนเท่ากัน”</p>	<p>มาตรา ๖๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๒ เมื่อย่ากันแล้วให้จัดการแบ่งทรัพย์สินของคู่สมรส แต่ในระหว่างคู่สมรส นั้น มีผลย้อนหลังไปถึงวันฟ้องหย่า”</p> <p>มาตรา ๔๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๓ เมื่อย่ากันให้แบ่งสินสมรสให้คู่สมรสได้ส่วนเท่ากัน”</p>
<p>มาตรา ๑๕๓ เมื่อย่ากันให้แบ่งสินสมรสให้ชายและหญิงได้ส่วนเท่ากัน</p>	<p>มาตรา ๑๕๓ เมื่อย่ากันให้แบ่งสินสมรสให้คู่สมรสแต่ละฝ่ายได้ส่วนเท่ากัน”</p>			

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๓๖ เด็กเกิดแต่หญิงขณะเป็นภริยาชายหรือภายนางในสามร้อยสิบวันนับแต่วันทำการสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานໄວ่ก่อนว่า เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามี หรือเคยเป็นสามี แล้วแต่กรณี</p> <p>ให้นำความในวรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่บุตรที่เกิดจากหญิงก่อนที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลแสดงว่าการสมรสเป็นโมฆะ หรือภัยในระยะเวลาสามร้อยสิบวันนับแต่วันนั้น</p> <p>มาตรา ๑๕๓๗ ในกรณีที่หญิงทำการสมรสใหม่นั้นเป็นการฝ่า</p>	<p>มาตรา ๕๒ ให้ยกเลิกความในวรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๖ เด็กเกิดแต่หญิงขณะเป็นคู่สมรสกับชายหรือภายนางในสามร้อยสิบวันนับแต่วันทำการสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานໄว่ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสหรือเคยเป็นคู่สมรส แล้วแต่กรณี”</p> <p>มาตรา ๕๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๗ ในกรณีที่หญิงทำการสมรสใหม่นั้นเป็นการฝ่า</p>			

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>ฝืนมาตรา ๑๔๕๓ และคลอดบุตร ภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่ การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ ก่อนว่าเด็กที่เกิดแต่หลังนั้นเป็นบุตร ชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นสามี คนใหม่ และห้ามมิให้นำข้อ^{ว่า} สันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ ที่ว่า^{ว่า} เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของ สามีเดิมมาใช้บังคับ ทั้งนี้ เว้นแต่มี คำพิพากษาของศาลแสดงว่าเด็ก มิใช่บุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้ เป็นสามีคนใหม่นั้น</p> <p>มาตรา ๑๕๓๘ ในกรณีที่ ชายหรือหญิงสมรสฝ่ายนี้ มาตรา ๑๔๕๒ เด็กที่เกิดในระหว่าง</p>	<p>ฝืนมาตรา ๑๔๕๓ และคลอดบุตร ภายในสามร้อยสิบวันนับแต่วันที่ การสมรสสิ้นสุดลง ให้สันนิษฐานไว้ ก่อนว่าเด็กที่เกิดแต่หลังนั้นเป็นบุตร ชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นคู่ สมรสคนใหม่ และห้ามมิให้นำข้อ^{ว่า} สันนิษฐานในมาตรา ๑๕๓๖ ที่ว่า^{ว่า} เด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของ ชายผู้เป็นคู่สมรสเดิมมาใช้บังคับ^{ว่า} ทั้งนี้ เว้นแต่มีคำพิพากษาของศาล แสดงว่าเด็กมิใช่บุตรชอบด้วย กฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรส คนใหม่นั้น”</p> <p>มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความ ในวรคหนึ่งและวรคสองของ มาตรา ๑๕๓๘ แห่งประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม^{โดย} โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์^{(ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน}</p> <p>“มาตรา ๑๕๓๘ ในกรณีที่ บุคคลสมรสฝ่ายนี้ฝืนมาตรา ๑๔๕๒ เด็กที่เกิดในระหว่างการสมรสที่</p>			

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสตรเพชญ บุญญาณณี กับคณะ
<p>การสมรสที่ฝ่าฝืนนั้น ให้สันนิษฐาน ไว้ก่อนว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย ของชายผู้เป็นสามีซึ่งได้จดทะเบียน สมรสครั้งหลัง</p> <p>ในกรณีที่หყยงสมรสฝ่าฝืน มาตรา ๑๕๕ ถ้ามีคำพิพากษาถึง ที่สุดแสดงว่าเด็กมีใช่บุตรชอบด้วย กฎหมายของชายผู้เป็นสามีซึ่งได้ จดทะเบียนสมรสครั้งหลัง ให้นำข้อ สันนิษฐานในมาตรา ๑๕๖ มาใช้ บังคับ</p> <p>ให้นำความในวรคหนึ่งมา ใช้บังคับแก่เด็กที่เกิดภายในสามร้อย สิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ถึงที่สุดให้การสมรสเป็นโมฆะ เพราะ ฝ่าฝืนมาตรา ๑๕๕ ด้วย</p>	<p>ฝ่าฝืนนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชาย ผู้เป็นคู่สมรสซึ่งได้จดทะเบียนสมรส ครั้งหลัง</p> <p>ในกรณีที่หყยงสมรสฝ่าฝืน มาตรา ๑๕๕ ถ้ามีคำพิพากษาถึง ที่สุดแสดงว่าเด็กมีใช่บุตรชอบด้วย กฎหมายของชายผู้เป็นคู่สมรสซึ่งได้ จดทะเบียนสมรสครั้งหลัง ให้นำข้อ สันนิษฐานในมาตรา ๑๕๖ มาใช้ บังคับ”</p>	<p>มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความ ในวรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๖ แห่ง^๑ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๓ ในกรณีที่ สันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีตามมาตรา ๑๕๖</p> <p>มาตรา ๑๕๗ หรือมาตรา ๑๕๘ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีจะไม่รับเด็กเป็นบุตรของตนก็ได้ โดยฟ้องเด็กกับมาตรการเดียกร่วมกันเป็นจำเลย และพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้อยู่ร่วมกับมาตรการเด็กในระยะเวลาตั้งครรภ์คือระหว่างหนึ่งร้อยแปดสิบวันถึงสามร้อยสิบวันก่อนเด็กเกิด หรือตนไม่สามารถเป็นบิดาของเด็กได้ เพราะเหตุอย่างอื่น</p> <p>แต่ถ้าในขณะยื่นฟ้องมาตรการเด็กไม่มีชีวิตอยู่ จะฟ้องเด็กแต่ผู้เดียว เป็นจำเลยก็ได้ ถ้าเด็กไม่มีชีวิตอยู่ไม่ ว่ามาตรการของเด็กจะมีชีวิตอยู่หรือไม่ จะยื่นคำร้องขอให้ศาลแสดงว่าเด็กนั้นไม่เป็นบุตรก็ได้ ในกรณีที่มาตรการของเด็กหรือทายาทของเด็กยังมีชีวิตอยู่ ให้ศาลส่งสำเนาคำร้องนี้ไปให้ด้วย และถ้าศาลเห็นสมควร จะส่งสำเนาคำร้องไปให้อัยการพิจารณาเพื่อดำเนินคดีแทนเด็กด้วยก็ได้</p>	<p>“มาตรา ๑๕๓ ในกรณีที่ สันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสตามมาตรา ๑๕๖</p> <p>มาตรา ๑๕๗ หรือมาตรา ๑๕๘ ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสจะไม่รับเด็กเป็นบุตรของตนก็ได้ โดยฟ้องเด็กกับมาตรการเดียกร่วมกันเป็นจำเลย และพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้อยู่ร่วมกับมาตรการเด็กในระยะเวลาตั้งครรภ์คือระหว่างหนึ่งร้อยแปดสิบวันถึงสามร้อยสิบวันก่อนเด็กเกิด หรือตนไม่สามารถเป็นบิดาของเด็กได้ เพราะเหตุอย่างอื่น”</p>			

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวิจิญ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสตรีเพชญ บุญญาณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๔ ชายผู้เป็น หรือเคยเป็นสามีจะฟ้องคดีไม่รับเด็ก เป็นบุตรตามมาตรา ๑๕๓ ไม่ได้ ถ้าปรากฏว่าตนเป็นผู้แจ้งการเกิด ของเด็กในทะเบียนคนเกิดของว่าเป็น บุตรของตน หรือจัดหรือยอมให้มี การแจ้งดังกล่าว</p>	<p>มาตรา ๕๖ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๔ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๔ ชายผู้เป็น หรือเคยเป็นคู่สมรสจะฟ้องคดีไม่รับ เด็กเป็นบุตรตามมาตรา ๑๕๓ ไม่ได้ ถ้าปรากฏว่าตนเป็นผู้แจ้งการ เกิดของเด็กในทะเบียนคนเกิดของว่า เป็นบุตรของตน หรือจัดหรือยอมให้ มีการแจ้งดังกล่าว”</p> <p>มาตรา ๕๗ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๕ และมาตรา ๑๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p>			
<p>มาตรา ๑๕๕ การฟ้องคดี ไม่รับเด็กเป็นบุตร ชายผู้เป็นหรือ เคยเป็นสามีต้องฟ้องภายใต้หนึ่งปี นับแต่วันรู้ถึงการเกิดของเด็ก</p>		<p>“มาตรา ๑๕๕ การฟ้อง คดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ชายผู้เป็นหรือ เคยเป็นคู่สมรสต้องฟ้องภายใต้หนึ่ง ปีนับแต่วันรู้ถึงการเกิดของเด็ก</p>		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรเพชญ บุญญาณณี กับคณะ
<p>แต่ห้ามให้ฟ้องเมื่อพันธบัณฑ์แต่ วันเกิดของเด็ก</p> <p>ในกรณีที่มีคำพิพากษาของ ศาลแสดงว่าเด็กมีชีวิตบรรดาศรีด้วย กฎหมายของชาญผู้เป็นสามีคนใหม่ ตามมาตรา ๑๕๓๗ หรือชาญผู้เป็น สามีในการสมรสครั้งหลังตามมาตรา ๑๕๓๙ ถ้าชาญผู้เป็นหรือเคยเป็น สามีซึ่งต้องด้วยบทสันนิษฐานว่าเด็ก เป็นบุตรของเด็กเป็นบุตรของตน ตามมาตรา ๑๕๓๖ ประسังค์จะฟ้อง คดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ให้ฟ้องคดี ภัยในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้ว่ามีคำ พิพากษาถึงที่สุด</p> <p>มาตรา ๑๕๓๑ ในกรณีที่ ชาญผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีได้ฟ้อง คดีไม่รับเด็กเป็นบุตรแล้ว และตาย ก่อนคดีนั้นถึงที่สุด ผู้มีสิทธิได้รับ มรดกร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิ รับมรดกเพรากการเกิดของเด็กนั้นจะขอ เข้าเป็นคู่ความแทนที่หรืออาจถูก เรียกให้เข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ชาญ ผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสก็ได้"</p>	<p>แต่ห้ามให้ฟ้องเมื่อพันธบัณฑ์แต่ วันเกิดของเด็ก</p> <p>ในกรณีที่มีคำพิพากษาของ ศาลแสดงว่าเด็กมีชีวิตบรรดาศรีด้วย กฎหมายของชาญผู้เป็นคู่สมรสคนใหม่ ตามมาตรา ๑๕๓๗ หรือชาญ ผู้เป็นคู่สมรสในการสมรสครั้งหลัง ตามมาตรา ๑๕๓๙ ถ้าชาญผู้เป็น หรือเคยเป็นคู่สมรสซึ่งต้องด้วยบท สันนิษฐานว่าเด็กเป็นบุตรของเด็ก เป็นบุตรของตนตามมาตรา ๑๕๓๖ ประสังค์จะฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ให้ฟ้องคดีภัยในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้ ว่ามีคำพิพากษาถึงที่สุด</p> <p>มาตรา ๑๕๓๑ ในกรณีที่ ชาญผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสได้ฟ้อง คดีไม่รับเด็กเป็นบุตรแล้วและตาย ก่อนคดีนั้นถึงที่สุด ผู้มีสิทธิได้รับ มรดกร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับ มรดกเพรากการเกิดของเด็กนั้นจะขอ เข้าเป็นคู่ความแทนที่หรืออาจถูก เรียกให้เข้ามาเป็นคู่ความแทนที่ชาญ ผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสก็ได้"</p>			

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรรเพชญ บุญญาภรณ์ กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๔ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ผู้มีสิทธิได้รับผลกระทบร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับผลกระทบจากการเกิดของเด็กอาจฟ้องได้ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีตายก่อนพ้นระยะเวลาที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามีจะฟ้องได้</p> <p>(๒) เด็กเกิดภายหลังการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามี</p> <p>การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๑) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นสามี การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๒) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ไม่ว่าเป็น</p>	<p>มาตรา ๕๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๔ การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตร ผู้มีสิทธิได้รับผลกระทบร่วมกับเด็กหรือผู้จะเสียสิทธิรับผลกระทบจากการเกิดของเด็กอาจฟ้องได้ ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสตายก่อนพ้นระยะเวลาที่ชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรสจะฟ้องได้</p> <p>(๒) เด็กเกิดภายหลังการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรส</p> <p>การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๑) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการตายของชายผู้เป็นหรือเคยเป็นคู่สมรส การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็นบุตรในกรณี (๒) ต้องฟ้องภายในหกเดือนนับแต่วันที่รู้ถึงการเกิดของเด็ก แต่ไม่ว่า</p>			

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาภรณ์ กับคณะ
<p>กรณีได้ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพันธบัญญัติ นับแต่วันเกิดของเด็ก</p> <p>ให้นำมาตรา ๑๕๓ มาใช้ บังคับแก่การฟ้องคดีไม่รับเด็กเป็น บุตรตามวาระคนั้นโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๑๕๕ เมื่อปรากฏ ข้อเท็จจริงต่อเด็กว่าตนมิได้เป็นบุตร สืบสายโลหิตของชายผู้เป็นสามีของ นารดาตน เด็กจะร้องขอต่ออัยการ ให้ฟ้องคดีปฏิเสธความเป็นบุตรของ ด้วยกฎหมายของชายนั้นก็ได้</p> <p>การฟ้องคดีตามวาระคนั้น ถ้าเด็กได้รู้ข้อเท็จจริงก่อนบรรลุนิติ ภาวะว่าตนมิได้เป็นบุตรของชายผู้ เป็นสามีของนารดา ห้ามอัยการฟ้อง คดีเมื่อพันธบัญญัตินับแต่วันที่เด็ก</p>	<p>เป็นกรณีได้ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพันธบัญญัติ นับแต่วันเกิดของเด็ก”</p> <p>มาตรา ๕๙ ให้ยกเลิกความ ในวาระคนั้นและวาระสองของ มาตรา ๑๕๓ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๕ เมื่อปรากฏ ข้อเท็จจริงต่อเด็กว่าตนมิได้เป็นบุตร สืบสายโลหิตของชายผู้เป็นคู่สมรส ของนารดาตน เด็กจะร้องขอต่ออัยการ ให้ฟ้องคดีปฏิเสธความเป็นบุตรของ ด้วยกฎหมายของชายนั้นก็ได้</p> <p>การฟ้องคดีตามวาระคนั้น ถ้าเด็กได้รู้ข้อเท็จจริงก่อนบรรลุนิติ ภาวะว่าตนมิได้เป็นบุตรของชายผู้ เป็นคู่สมรสของนารดา ห้ามอัยการ ฟ้องคดีเมื่อพันธบัญญัตินับแต่วันที่เด็ก</p>			

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการบริหาร ดังกล่าวหลังจากบรรลุนิติ ภาวะแล้ว ห้ามอัยการฟ้องคดีเมื่อ พันหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กธูนั้น ไม่ว่ากรณีใด ๆ ห้ามมิให้ ฟ้องคดีปฏิเสธความเป็นบุตรเมื่อพัน สิบปีนับแต่วันที่เด็กบรรลุนิติภาวะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรรณร์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
มาตรา ๑๕๖๑ บุตรมีสิทธิ ใช้ชื่อสกุลของบิดา ในกรณีที่บิดามีประภู บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของมารดา	บรรลุนิติภาวะแต่ถ้าเด็กธูนั้นห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพันหนึ่งปีนับแต่วันที่เด็กธูนั้น “มาตรา ๑๕๖๑ บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของบุพการี”	มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๑ บุตรมีสิทธิ ใช้ชื่อสกุลของบุพการี”	มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๑ บุตรมีสิทธิ ใช้ชื่อสกุลของบุพการี”	มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๑ บุตร จำต้องอุปการะเลี้ยงดูบุพการี”
มาตรา ๑๕๖๓ บุตรจำต้อง อุปการะเลี้ยงดูบิดามารดา		มาตรา ๔๘ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๓ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๓ บุตรจำต้อง อุปการะเลี้ยงดูบุพการี”		

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณณี กับคณะ
มาตรา ๑๕๖๔ บิดามารดา จำต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้ การศึกษาตามสมควรแก่บุตรใน ระหว่างที่เป็นผู้เยาว์			มาตรา ๕๐ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๔ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๔ บุพการี จำต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้ การศึกษาตามสมควรแก่บุตร ใน ระหว่างที่เป็นผู้เยาว์ บุพการีจำต้อง ^{อุปการะเลี้ยงดูบุตรซึ่งบรรลุนิติ ภาวะแล้วแต่เฉพาะผู้ทุพพลภาพ และหาเลี้ยงตนเองไม่ได้”}	มาตรา ๕๐ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๔ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๔ บุพการี จำต้องอุปการะเลี้ยง ดูบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่ เฉพาะผู้ทุพพลภาพ และหาเลี้ยง ตนเองไม่ได้”
บิดามารดาจำต้องอุปการะ ^{เลี้ยงดูบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่ เฉพาะผู้ทุพพลภาพและหาเลี้ยง ตนเองไม่ได้}			มาตรา ๕๑ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๕ การร้องขอ ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือขอให้บุตร ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูโดยประการ อื่น นอกจากอัยการจะยกคดีขึ้นว่า กล่าวตามมาตรา ๑๕๖๒ แล้ว	มาตรา ๕๑ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๖๕ การร้องขอ ขอค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือขอให้ บุตรได้รับการอุปการะเลี้ยงดูโดย ประการอื่น นอกจากอัยการจะยก คดีขึ้นว่ากล่าวตามมาตรา ๑๕๖๒ แล้ว
มาตรา ๑๕๖๕ การร้องขอ ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือขอให้บุตร ได้รับอุปการะเลี้ยงดูโดยประการอื่น นอกจากอัยการจะยกคดีขึ้นว่ากล่าว ตามมาตรา ๑๕๖๒ แล้ว บิดาหรือ มารดาจะนำคดีขึ้นว่ากล่าวก็ได้				

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๖ บุตรซึ่งยังไม่ บรรลุนิติภาวะต้องอยู่ใต้อำนาจ ปกครองของบิดามารดา</p> <p>อำนาจปกครองอยู่กับบิดา หรือมารดาในกรณีดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) มาตราหรือบิดาตาย (๒) ไม่แน่นอนว่ามารดาหรือ บิดามีชีวิตอยู่หรือตาย (๓) มาตราหรือบิดาถูกศาล สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือ เสมือนไร้ความสามารถ (๔) มาตราหรือบิดาต้องเข้า รักษาตัวในโรงพยาบาล เพราะ จิตพิการ 			<p>บุพการีฝ่ายได้ฝ่ายหนึ่งจะนำคดีขึ้น ว่ากล่าวก็ได้</p> <p>มาตรา ๕๒ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๖ บุตรซึ่งยัง ไม่บรรลุนิติภาวะต้องอยู่ใต้อำนาจ ปกครองของบุพการี</p> <p>อำนาจปกครองอยู่กับ บุพการีฝ่ายได้ฝ่ายหนึ่ง ในกรณี ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) บุพการีฝ่ายได้ฝ่ายหนึ่งตาย (๒) ไม่แน่นอนว่า บุพการีฝ่าย ได้ฝ่ายหนึ่ง มีชีวิตอยู่หรือตาย (๓) บุพการีฝ่ายได้ฝ่ายหนึ่ง ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ (๔) บุพการีฝ่ายได้ฝ่ายหนึ่ง ต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล เพราะจิตพิการ 	<p>บุพการีฝ่ายได้ฝ่ายหนึ่งจะนำคดีขึ้น ว่ากล่าวก็ได้</p> <p>มาตรา ๕๒ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๖ บุตรซึ่งยัง ไม่บรรลุนิติภาวะต้องอยู่ใต้อำนาจ ปกครองของบุพการี</p> <p>อำนาจปกครองอยู่กับ บุพการีฝ่ายได้ฝ่ายหนึ่ง ในกรณี ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) บุพการีฝ่ายได้ฝ่ายหนึ่งตาย (๒) ไม่แน่นอนว่า บุพการีฝ่าย ได้ฝ่ายหนึ่ง มีชีวิตอยู่หรือตาย (๓) บุพการีฝ่ายได้ฝ่ายหนึ่ง ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ (๔) บุพการีฝ่ายได้ฝ่ายหนึ่ง ต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล เพราะจิตพิการ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณณี กับคณะ
(๕) ศาลสั่งให้อำนาจ ปกครองอยู่กับบิดาหรือมารดา (๖) บิดาหรือมารดาตกลงกัน ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้ตกลง กันได้			(๕) ศาลสั่งให้อำนาจปกครอง อยู่กับ บุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (๖) บุพการี ตกลงกันตามที่มี กฎหมายบัญญัติไว้ให้ตกลงกันได้” มาตรา ๕๓ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๘/๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน	(๕) ศาลสั่งให้อำนาจปกครอง อยู่กับบุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (๖) บุพการีตกลงกันตามที่มี กฎหมายบัญญัติไว้ให้ตกลงกันได้” มาตรา ๕๓ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๘/๑ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
มาตรา ๑๕๘/๑ บิดาหรือ มารดาอย่ามมีสิทธิที่จะติดต่อกับบุตร ของตนได้ตามควรแก่พฤติกรรม ไม่ ว่าบุคคลใดจะเป็นผู้ใช้อำนาจ ปกครองหรือผู้ปกครองก็ตาม			“มาตรา ๑๕๘/๑ บุพการี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ย่อมมีสิทธิที่จะ ติดต่อกับบุตรของตนได้ตามควรแก่ พฤติกรรม ไม่ว่าบุคคลใดจะเป็นผู้ใช้ อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองก็ตาม” มาตรา ๕๔ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๙ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน	“มาตรา ๑๕๘/๑ บุพการี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งย่อมมีสิทธิที่จะ ติดต่อกับบุตรของตนได้ ตามควรแก่ พฤติกรรม ไม่ว่าบุคคลใดจะเป็นผู้ใช้ อำนาจปกครองหรือผู้ปกครองก็ตาม” มาตรา ๕๔ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๙ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณนี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๔ บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและไม่มีบิดามารดา หรือบิดามาตรดูก่อนอำนาจปักษ์ของเสียแล้วนั้น จะจัดให้มีผู้ปักษ์ของเข้าในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์ก็ได้</p> <p>ในกรณีที่ผู้ใช้อำนาจปักษ์ของถูกถอนอำนาจปักษ์ของบางส่วนตามมาตรา ๑๕๒ วรรคหนึ่ง ศาลจะตั้งผู้ปักษ์ของในส่วนที่ผู้ใช้อำนาจปักษ์ของถูกถอนอำนาจปักษ์ของนั้นก็ได้ หรือ ในกรณีที่ผู้ใช้อำนาจปักษ์ของถูกถอนอำนาจจัดการทรัพย์สินตามมาตรา ๑๕๒ วรรคสอง ศาลจะตั้งผู้ปักษ์ของเพื่อจัดการทรัพย์สินก็ได้</p> <p>มาตรา ๑๕๖ ผู้ปักษ์ของตามมาตรา ๑๕๕ นั้น ให้ตั้งโดยคำสั่งศาลเมื่อมีการร้องขอของญาติ</p>			<p>“มาตรา ๑๕๔ บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและไม่มีบุพพารี หรือบุพพารีถูกถอนอำนาจปักษ์ของเสียแล้วนั้น จะจัดให้มีผู้ปักษ์ของเข้าในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์ก็ได้</p> <p>ในกรณีที่ผู้ใช้อำนาจปักษ์ของถูกถอนอำนาจปักษ์ของบางส่วนตามมาตรา ๑๕๒ วรรคหนึ่ง ศาลจะตั้งผู้ปักษ์ของในส่วนที่ผู้ใช้อำนาจปักษ์ของถูกถอนอำนาจปักษ์ของนั้นก็ได้ หรือในกรณีที่ผู้ใช้อำนาจปักษ์ของถูกถอนอำนาจจัดการทรัพย์สินตามมาตรา ๑๕๒ วรรคสอง ศาลจะตั้งผู้ปักษ์ของเพื่อจัดการทรัพย์สินก็ได้”</p> <p>มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๖ ผู้ปักษ์ของตามมาตรา ๑๕๕ นั้น ให้ตั้งโดยคำสั่งศาลเมื่อมีการร้องขอของญาติ</p>	<p>“มาตรา ๑๕๔ บุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและไม่มีบุพพารี หรือบุพพารีถูกถอนอำนาจปักษ์ของเสียแล้วนั้น จะจัดให้มีผู้ปักษ์ของเข้าในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์ก็ได้</p> <p>ในกรณีที่ผู้ใช้อำนาจปักษ์ของถูกถอนอำนาจปักษ์ของบางส่วนตามมาตรา ๑๕๒ วรรคหนึ่ง ศาลจะตั้งผู้ปักษ์ของในส่วนที่ผู้ใช้อำนาจปักษ์ของถูกถอนอำนาจปักษ์ของนั้นก็ได้ หรือในกรณีที่ผู้ใช้อำนาจปักษ์ของถูกถอนอำนาจจัดการทรัพย์สินตามมาตรา ๑๕๒ วรรคสอง ศาลจะตั้งผู้ปักษ์ของเพื่อจัดการทรัพย์สินก็ได้”</p> <p>มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๖ ผู้ปักษ์ของตามมาตรา ๑๕๕ นั้น ให้ตั้งโดยคำสั่งศาลเมื่อมีการร้องขอของญาติ</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาภรณ์ กับคณะ
<p>ของผู้เยาว์ อัยการ หรือผู้ซึ่งบิดา หรือมารดาที่ด้วยพิธีหลังได้ระบุชื่อไว้ ในพินัยกรรมให้เป็นผู้ปกครอง</p> <p>ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕๘๐ การตั้งผู้ปกครองนั้นถ้ามีข้อกำหนด พินัยกรรมก็ให้ศาลตั้งตาม ข้อกำหนดพินัยกรรม เว้นแต่ พินัยกรรมนั้นไม่มีผลบังคับหรือ บุคคลที่ระบุชื่อไว้ในพินัยกรรมนั้น เป็นบุคคลที่ต้องห้ามมิให้เป็น ผู้ปกครองตามมาตรา ๑๕๘๗</p> <p>มาตรา ๑๕๘๗ บุคคลที่ บรรลุนิติภาวะแล้วอาจถูกตั้งเป็น ผู้ปกครองได้ เว้นแต่</p> <p>(๑) ผู้ซึ่งศาลสั่งว่าเป็นคนไร้ ความสามารถ หรือเสมือนไร้ ความสามารถ</p> <p>(๒) ผู้ซึ่งเป็นบุคคลล้มละลาย</p>			<p>ของผู้เยาว์ อัยการ หรือผู้ซึ่งบุพการี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ที่ด้วยพิธีหลังได้ระบุ ชื่อไว้ในพินัยกรรมให้เป็นผู้ปกครอง</p> <p>ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕๘๐ การตั้งผู้ปกครองนั้นถ้ามีข้อกำหนด พินัยกรรมก็ให้ศาลตั้งตามข้อกำหนด พินัยกรรม เว้นแต่พินัยกรรมนั้นไม่มี ผลบังคับหรือบุคคลที่ระบุชื่อไว้ใน พินัยกรรมนั้น เป็นบุคคลที่ต้องห้าม มิให้เป็นผู้ปกครองตามมาตรา ๑๕๘๗”</p> <p>มาตรา ๕๖ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๘๗ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๘๗ บุคคลที่ บรรลุนิติภาวะแล้วอาจถูกตั้งเป็น ผู้ปกครองได้ เว้นแต่</p> <p>(๑) ผู้ซึ่งศาลสั่งว่าเป็นคนไร้ ความสามารถ หรือเสมือนไร้ ความสามารถ</p> <p>(๒) ผู้ซึ่งเป็นบุคคลล้มละลาย</p>	<p>ของผู้เยาว์ อัยการ หรือผู้ซึ่งบุพการี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ที่ด้วยพิธีหลังได้ระบุ ชื่อไว้ในพินัยกรรมให้เป็นผู้ปกครอง</p> <p>ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕๘๐ การตั้งผู้ปกครองนั้นถ้ามีข้อกำหนด พินัยกรรมก็ให้ศาลตั้งตามข้อกำหนด พินัยกรรม เว้นแต่พินัยกรรมนั้นไม่มี ผลบังคับหรือบุคคลที่ระบุชื่อไว้ใน พินัยกรรมนั้น เป็นบุคคลที่ต้องห้าม มิให้เป็นผู้ปกครองตามมาตรา ๑๕๘๗”</p> <p>มาตรา ๕๖ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๘๗ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๘๗ บุคคลที่ บรรลุนิติภาวะแล้วอาจถูกตั้งเป็น ผู้ปกครองได้ เว้นแต่</p> <p>(๑) ผู้ซึ่งศาลสั่งว่าเป็นคนไร้ ความสามารถ หรือเสมือนไร้ ความสามารถ</p> <p>(๒) ผู้ซึ่งเป็นบุคคลล้มละลาย</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาภรณ์ กับคณะ
<p>(๓) ผู้ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะ ปักครองผู้เยาว์หรือทรัพย์สินของ ผู้เยาว์</p> <p>(๔) ผู้ซึ่งมีหรือเคยมีคดีใน ศาลกับผู้เยาว์ ผู้บุพการีหรือพี่น้อง ร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือ มารดา กับผู้เยาว์</p> <p>(๕) ผู้ซึ่งบิดาหรือมารดาที่ ตายได้ทำหนังสือระบุชื่อห้ามไว้ไม่ให้ เป็นผู้ปักครอง</p> <p>มาตรา ๖๐ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๕๘/๑๕ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๘/๑๕ ในกรณี ที่ศาลสั่งให้คุ้มครองผู้ฟ้องฟ้อง เป็นคนไร้ความสามารถและคุ้มครองสืบ ฟ้องเป็นผู้อ่อนบุคคล ให้นำบทบัญญัติว่า ด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้อำนาจ ปักครองมาใช้บังคับโดยอนุโนม เว้นแต่สิทธิตามมาตรา ๑๕๗ (๒) และ (๓)”</p>			<p>(๓) ผู้ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะ ปักครองผู้เยาว์หรือทรัพย์สินของ ผู้เยาว์</p> <p>(๔) ผู้ซึ่งมีหรือเคยมีคดีในศาล กับผู้เยาว์ ผู้บุพการีหรือพี่น้องร่วม บุพการี หรือร่วมแต่บุพการีฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง กับผู้เยาว์</p> <p>(๕) ผู้ซึ่งบุพการีฝ่ายใดฝ่าย หนึ่ง ที่ตายได้ทำหนังสือระบุชื่อห้ามไว มิให้เป็นผู้ปักครอง”</p>	<p>(๓) ผู้ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะ ปักครองผู้เยาว์หรือทรัพย์สินของ ผู้เยาว์</p> <p>(๔) ผู้ซึ่งมีหรือเคยมีคดีใน ศาลกับผู้เยาว์ ผู้บุพการีหรือพี่น้อง ร่วมบุพการี หรือร่วมแต่บุพการี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง กับผู้เยาว์</p> <p>(๕) ผู้ซึ่งบุพการีฝ่ายใดฝ่าย หนึ่ง ที่ตายได้ทำหนังสือระบุชื่อห้ามไว มิให้เป็นผู้ปักครอง”</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายรัฐวิจิญ กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๘/๑๗ ในกรณีที่ศาลสั่งให้สามีหรือภริยาเป็นคนไร้ความสามารถและศาลเห็นไม่สมควรให้คู่สมรสเป็นผู้อนุบาล และตั้งบิดาหรือการดาหารหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้อนุบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้อนุบาลเป็นผู้จัดการสินสมรสร่วมกันกับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่ถ้ามีเหตุสำคัญอันจะเกิดความเสียหายแก่คนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้</p> <p>อย่างไรก็ตาม เมื่อมีกรณีดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิร้องขอต่อศาลให้สั่งแยกสินสมรสได้</p>	<p>มาตรา ๖๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๘/๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๘/๑๗ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถและศาลเห็นไม่สมควรให้คู่สมรสอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาล และตั้งบิดาหรือการดาหารหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้อนุบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้อนุบาลเป็นผู้จัดการสินสมรสร่วมกันกับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่ถ้ามีเหตุสำคัญอันจะเกิดความเสียหายแก่คนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้”</p>	<p>มาตรา ๖๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๘/๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๕๘/๑๗ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนไร้ความสามารถและศาลเห็นไม่สมควรให้คู่สมรสอีกฝ่ายเป็นผู้อนุบาล และตั้งบิดาหรือการดาหารหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้อนุบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้อนุบาลเป็นผู้จัดการสินสมรสร่วมกันกับคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่ถ้ามีเหตุสำคัญอันจะเกิดความเสียหายแก่คนไร้ความสามารถ ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่นก็ได้”</p>	<p>มาตรา ๕๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๘/๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๕๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๘/๑๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๘/๒๑ การรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรมจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของบิดาและมารดาของผู้จะเป็นบุตรบุญธรรมในกรณีที่บิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งตายหรือถูกถอนอำนาจปกครองต้องได้รับความยินยอมของมารดาหรือบิดาซึ่งยังมีอำนาจปกครอง</p> <p>ถ้าไม่มีผู้มีอำนาจให้ความยินยอมดังกล่าวในวรคหนึ่ง หรือมีแต่บิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่ง หรือทั้งสองคนไม่สามารถแสดงเจตนาให้ความยินยอมได้ หรือไม่ให้ความยินยอมและการไม่ให้ความยินยอมนั้นปราศจากเหตุผลอันสมควรและเป็นปฏิปักษ์ต่อสุขภาพความเจริญหรือสวัสดิภาพของผู้เยาว์ มาตราหรือบิดาหรือผู้ประสังจะขอรับบุตรบุญธรรมหรืออัยการจะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งอนุญาตแทนการให้ความยินยอมตามวรคหนึ่งก็ได้</p>			<p>“มาตรา ๑๕๘/๒๑ การรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรมจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของบุพการีของผู้จะเป็นบุตรบุญธรรม ในกรณีที่บุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คนใดคนหนึ่งตายหรือถูกถอนอำนาจปกครองต้องได้รับความยินยอมของบุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งยังมีอำนาจปกครอง</p> <p>ถ้าไม่มีผู้มีอำนาจให้ความยินยอมดังกล่าวในวรคหนึ่ง หรือมีแต่บุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งคนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองคนไม่สามารถแสดงเจตนาให้ความยินยอมได้หรือไม่ให้ความยินยอม และการไม่ให้ความยินยอมนั้นปราศจากเหตุผลอันสมควรและเป็นปฏิปักษ์ต่อสุขภาพความเจริญ หรือสวัสดิภาพของผู้เยาว์ บุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือผู้ประสังจะขอรับบุตรบุญธรรม หรืออัยการจะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งอนุญาตแทนการให้ความยินยอมตามวรคหนึ่งก็ได้”</p>	<p>“มาตรา ๑๕๘/๒๑ การรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรมจะกระทำได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมของบุพการีของผู้จะเป็นบุตรบุญธรรม ในกรณีที่บุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งคนใดคนหนึ่งตายหรือถูกถอนอำนาจปกครองต้องได้รับความยินยอมของบุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งยังมีอำนาจปกครอง</p> <p>ถ้าไม่มีผู้มีอำนาจให้ความยินยอมดังกล่าวในวรคหนึ่ง หรือมีแต่บุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งคนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองคนไม่สามารถแสดงเจตนาให้ความยินยอมได้หรือไม่ให้ความยินยอม และการไม่ให้ความยินยอมนั้นปราศจากเหตุผลอันสมควรและเป็นปฏิปักษ์ต่อสุขภาพความเจริญ หรือสวัสดิภาพของผู้เยาว์ บุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือผู้ประสังจะขอรับบุตรบุญธรรมหรืออัยการจะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งอนุญาตแทนการให้ความยินยอมตามวรคหนึ่งก็ได้”</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณณี กับคณะ
มาตรา ๑๕๙/๒๒ ในการรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรม ถ้าผู้เยาว์เป็นผู้ถูกทอดทิ้งและอยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์เด็กตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์และคุ้มครองเด็กให้สถานสงเคราะห์เด็กเป็นผู้ให้ความยินยอมแทนบิดาและมารดา ถ้าสถานสงเคราะห์เด็กไม่ให้ความยินยอม ให้นำความในมาตรา ๑๕๙/๒๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม			มาตรา ๕๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙/๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๙/๒๒ ในการรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรม ถ้าผู้เยาว์เป็นผู้ถูกทอดทิ้ง และอยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์เด็กตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์และคุ้มครองเด็กให้สถานสงเคราะห์เด็กเป็นผู้ให้ความยินยอมแทนบุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ถ้าสถานสงเคราะห์เด็กไม่ให้ความยินยอม ให้นำความในมาตรา ๑๕๙/๒๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม”	มาตรา ๕๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙/๒๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๕๙/๒๒ ในการรับผู้เยาว์เป็นบุตรบุญธรรม ถ้าผู้เยาว์เป็นผู้ถูกทอดทิ้ง และอยู่ในความดูแลของสถานสงเคราะห์เด็กตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์และคุ้มครองเด็กให้สถานสงเคราะห์เด็กเป็นผู้ให้ความยินยอมแทนบุพการีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ถ้าสถานสงเคราะห์เด็กไม่ให้ความยินยอม ให้นำความในมาตรา ๑๕๙/๒๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๕๘/๒๔ บุตรบุญธรรมย่อ้มมีฐานะอย่างเดียวกับบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรมนั้น แต่ไม่สูญสิทธิและหน้าที่ในครอบครัวที่ได้กำหนดมาในกรณีเช่นนี้ ให้บิดามารดาโดยกำหนดหมายอำนาจปกครองนับแต่วันเวลาที่เด็กเป็นบุตรบุญธรรมแล้ว</p> <p>ให้นำบทบัญญัติในสภากមะ ๒ หมวด ๒ แห่งบรรพนิมາใช้บังคับโดยอนุโลม</p> <p>มาตรา ๖๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๘/๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๕๘/๓๘ ค่าอุปการะเลี้ยงดูระหว่างสามีภริยาหรือระหว่างบิดามารดา กับบุตรนั้น ย้อมเรียงจากกันได้ในเมื่อฝ่ายที่ควรได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือได้รับการอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่อัตภาพ ค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้ศาลอาจให้</p>			<p>“มาตรา ๑๕๘/๒๔ บุตรบุญธรรมย่อ้มมีฐานะอย่างเดียวกับบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรมนั้น แต่ไม่สูญสิทธิและหน้าที่ในครอบครัวที่ได้กำหนดมาในกรณีเช่นนี้ ให้บุพการีโดยกำหนดหมายอำนาจปกครองนับแต่วันเวลาที่เด็กเป็นบุตรบุญธรรมแล้ว”</p> <p>มาตรา ๖๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๘/๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๕๘/๓๘ ค่าอุปการะเลี้ยงดูระหว่างคู่สมรสหรือระหว่างบิดามารดา กับบุตรนั้น ย้อมเรียงจากกันได้ในเมื่อฝ่ายที่ควรได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือได้รับการอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่อัตภาพ ค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้ศาลอาจให้</p>	<p>“มาตรา ๑๕๘/๒๔ บุตรบุญธรรมย่อ้มมีฐานะอย่างเดียวกับบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้รับบุตรบุญธรรมนั้น แต่ไม่สูญสิทธิและหน้าที่ในครอบครัวที่ได้กำหนดมาในกรณีเช่นนี้ ให้บุพการีโดยกำหนดหมายอำนาจปกครองนับแต่วันเวลาที่เด็กเป็นบุตรบุญธรรมแล้ว”</p> <p>มาตรา ๖๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๘/๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๕๘/๓๘ ค่าอุปการะเลี้ยงดูระหว่างคู่สมรสหรือระหว่างบุพการี กับบุตรนั้น ย้อมเรียงจากกันได้ในเมื่อฝ่ายที่ควรได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือได้รับการอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่อัตภาพ ค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้ศาลอาจให้</p>
<p>มาตรา ๑๕๘/๓๘ ค่าอุปการะเลี้ยงดูระหว่างสามีภริยาหรือระหว่างบิดามารดา กับบุตรนั้น ย้อมเรียงจากกันได้ในเมื่อฝ่ายที่ควรได้รับอุปการะเลี้ยงดูไม่ได้รับการอุปการะเลี้ยงดูหรือได้รับการอุปการะเลี้ยงดูไม่เพียงพอแก่อัตภาพ ค่าอุปการะเลี้ยงดูนี้ศาลอาจให้เพียงได้</p>				

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรรณ์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณณี กับคณะ
หรือไม่ให้ก็ได้ โดยคำนึงถึง ความสามารถของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติกรรมแห่ง ^{การณ์}	เพียงได้หรือไม่ให้ก็ได้ โดยคำนึงถึง ความสามารถของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติกรรมแห่ง ^{การณ์}	เพียงได้หรือไม่ให้ก็ได้ โดยคำนึงถึง ความสามารถของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติกรรมแห่ง ^{การณ์} <u>มาตรา ๖๕ ให้เพิ่มความ</u> <u>ต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๘/๔๒ แห่ง</u> <u>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</u> <u>“มาตรา ๑๕๘/๔๒ ให้คู่</u> <u>สมรสที่จดทะเบียนโดยชอบตาม</u> <u>ประมวลกฎหมายนี้มีสิทธิ หน้าที่</u> <u>ระหว่างคู่สมรสด้วยกันตามกฎหมาย</u> <u>กฎหมาย ตามประมวลกฎหมาย</u> <u>พระราชบัญญัติ กฎหมาย ประมวลกฎหมาย</u> <u>และระเบียบ อื่นใด</u> <u>ที่บัญญัติให้สิทธิ และหน้าที่แก่ “สามี</u> <u>ภริยา” หรือ “คู่สมรส” หรือ “บิดา</u> <u>มารดา” หรือคำอื่นใดในลักษณะ</u> <u>เดียวกัน”</u>	เพียงได้หรือไม่ให้ก็ได้โดยคำนึงถึง ความสามารถของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติกรรมแห่ง ^{การณ์} <u>มาตรา ๖๕ ให้เพิ่มความใน</u> <u>มาตรา ๑๕๘/๔๓ ดังนี้</u> <u>“มาตรา ๑๕๘/๔๓ ให้</u> <u>บุพการีตามประมวลกฎหมายนี้</u> <u>ถือเป็นบุพการี ที่ข้อบด้วยกฎหมาย</u>	เพียงได้หรือไม่ให้ก็ได้โดยคำนึงถึง ความสามารถของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติกรรมแห่ง ^{การณ์} <u>มาตรา ๖๑ ให้เพิ่มความ</u> <u>ต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๘/๔๒ แห่ง</u> <u>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</u> <u>“มาตรา ๑๕๘/๔๒ ให้คู่</u> <u>สมรสที่จดทะเบียนตามประมวล</u> <u>กฎหมายนี้ถือเป็นคู่สมรสที่ข้อบด้วย</u> <u>กฎหมายตามประมวลกฎหมาย</u> <u>พระราชบัญญัติ กฎหมาย ประมวลกฎหมาย</u> <u>และระเบียบ อื่นใด</u> <u>ที่บัญญัติให้สิทธิ และหน้าที่แก่ “สามี</u> <u>ภริยา” หรือ “คู่สมรส” หรือ “บิดา</u> <u>มารดา” หรือคำอื่นใดในลักษณะ</u> <u>เดียวกัน”</u> <u>มาตรา ๖๒ ให้เพิ่มความ</u> <u>ต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๘/๔๓ แห่ง</u> <u>ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</u> <u>“มาตรา ๑๕๘/๔๓ ให้</u> <u>บุพการีตามประมวลกฎหมายนี้</u> <u>ถือเป็นบุพการี ที่ข้อบด้วยกฎหมาย</u>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณนี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๖๐๖ บุคคล ดังต่อไปนี้ต้องถูกจำจัดให้รับมรดก ฐานเป็นผู้ไม่สมควร คือ</p> <p>(๑) ผู้ที่ต้องคำพิพากษาถึง ที่สุดว่าได้เจตนากระทำ หรือ^๑ พยายามกระทำให้เจ้ามรดกหรือผู้มี สิทธิได้รับมรดกก่อนตนถึงแก่ความ ตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>(๒) ผู้ที่ได้ฟ้องเจ้ามรดกหา ว่าทำความผิดโทษประหารชีวิตและ ตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ว่า มีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำ พยานเท็จ</p>	<p>มาตรา ๖๓ ให้ยกเลิกความ ใน (๓) ของมาตรา๑๖๐๖ แห่ง^๑ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๖๖ ให้ยกเลิกความ ใน (๓) ของมาตรา ๑๖๐๖ แห่ง^๑ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>มาตรา ๖๑ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๖๐๖ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๖๐๖ บุคคล ดังต่อไปนี้ต้องถูกจำจัดให้รับมรดก ฐานเป็นผู้ไม่สมควร คือ</p> <p>(๑) ผู้ที่ต้องคำพิพากษาถึง ที่สุดว่าได้เจตนากระทำ หรือ^๑ พยายามกระทำให้เจ้ามรดก หรือผู้มี สิทธิได้รับมรดกก่อนตนถึงแก่ความ ตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>(๒) ผู้ที่ได้ฟ้องเจ้ามรดกหา ว่าทำความผิดโทษประหารชีวิตและ ตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ว่า มีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำ พยานเท็จ</p>	<p>มาตรา ๖๓ ให้ยกเลิกความ ในมาตรา ๑๖๐๖ แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๖๐๖ บุคคล ดังต่อไปนี้ต้องถูกจำจัดให้รับมรดก ฐานเป็นผู้ไม่สมควร คือ</p> <p>(๑) ผู้ที่ต้องคำพิพากษาถึง ที่สุดว่าได้เจตนากระทำ หรือ^๑ พยายามกระทำให้เจ้ามรดก หรือผู้มี สิทธิได้รับมรดกก่อนตนถึงแก่ความ ตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>(๒) ผู้ที่ได้ฟ้องเจ้ามรดกหา ว่าทำความผิดโทษประหารชีวิตและ ตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ว่า มีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำ พยานเท็จ</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณณี กับคณะ
<p>(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามրดกถูกช่าโดยเจตนา แต่ไม่ได้นำข้อความนั้น ขึ้นร้องเรียนเพื่อเป็นทางที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อนี้มิให้ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ครบสิบหกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคนวิกฤตไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือถ้าผู้ที่มีอำนาจเป็นคู่สมรสหรือผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของตนโดยตรง</p> <p>(๔) ผู้ที่ฉ้อฉลหรือข่มขู่ให้เจ้ามรดกทำ หรือเพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงพินัยกรรมแต่บางส่วน หรือทั้งหมดซึ่งเกี่ยวกับทรัพย์มรดก หรือไม่ให้กระทำการดังกล่าวนั้น</p> <p>(๕) ผู้ที่ปลอม ทำลาย หรือปิดบังพินัยกรรมแต่บางส่วนหรือทั้งหมด</p> <p>เจ้ามรดกอาจถอนข้อกำหนดฐานเป็นผู้ไม่สมควรเสียก์ได้โดยให้อภัยไว้เป็นลายลักษณ์อักษร</p>	<p>“(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามรดกถูกช่าโดยเจตนา แต่ไม่ได้นำข้อความนั้น ขึ้นร้องเรียนเพื่อเป็นทางที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อนี้มิให้ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ครบสิบหกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคนวิกฤตไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือถ้าผู้ที่มีอำนาจเป็นคู่สมรสหรือผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของตนโดยตรง”</p>	<p>“(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามรดกถูกช่าโดยเจตนา แต่ไม่ได้นำข้อความนั้น ขึ้นร้องเรียนเพื่อเป็นทางที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อนี้มิให้ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ครบสิบหกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคนวิกฤตไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือถ้าผู้ที่มีอำนาจเป็นคู่สมรสหรือผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของตนโดยตรง”</p>	<p>“(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามรดกถูกช่าโดยเจตนา แต่ไม่ได้นำข้อความนั้น ขึ้นร้องเรียน เพื่อเป็นทางที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อนี้มิให้ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ครบสิบหกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคนวิกฤตไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือถ้าผู้ที่มีอำนาจเป็นคู่สมรสหรือผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของตนโดยตรง</p> <p>(๔) ผู้ที่ฉ้อฉลหรือข่มขู่ให้เจ้ามรดกทำ หรือเพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงพินัยกรรมแต่บางส่วน หรือทั้งหมดซึ่งเกี่ยวกับทรัพย์มรดก หรือไม่ให้กระทำการดังกล่าวนั้น</p> <p>(๕) ผู้ที่ปลอม ทำลาย หรือปิดบังพินัยกรรมแต่บางส่วนหรือทั้งหมด</p> <p>เจ้ามรดกอาจถอนข้อกำหนดฐานเป็นผู้ไม่สมควรเสียก์ได้โดยให้อภัยไว้เป็นลายลักษณ์อักษร”</p>	<p>(๓) ผู้ที่รู้แล้วว่า เจ้ามรดกถูกช่าโดยเจตนา แต่ไม่ได้นำข้อความนั้น ขึ้นร้องเรียน เพื่อเป็นทางที่จะเอาตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษ แต่ข้อนี้มิให้ใช้บังคับถ้าบุคคลนั้นมีอายุยังไม่ครบสิบหกปีบริบูรณ์ หรือเป็นคนวิกฤตไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือถ้าผู้ที่มีอำนาจเป็นคู่สมรสหรือผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของตนโดยตรง</p> <p>(๔) ผู้ที่ฉ้อฉลหรือข่มขู่ให้เจ้ามรดกทำ หรือเพิกถอน หรือเปลี่ยนแปลงพินัยกรรมแต่บางส่วน หรือทั้งหมดซึ่งเกี่ยวกับทรัพย์มรดก หรือไม่ให้กระทำการดังกล่าวนั้น</p> <p>(๕) ผู้ที่ปลอม ทำลาย หรือปิดบังพินัยกรรมแต่บางส่วนหรือทั้งหมด</p> <p>เจ้ามรดกอาจถอนข้อกำหนดฐานเป็นผู้ไม่สมควรเสียก์ได้โดยให้อภัยไว้เป็นลายลักษณ์อักษร”</p>
	มาตรา ๖๔ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๖๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๖๗ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๖๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๖๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๖๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาณี กับคณะ
<p>มาตรา ๑๖๒๘ สามีภริยาที่รังกัน หรือแยกกันอยู่โดยยังมีได้หย่าขาดจากกันตามกฎหมาย มีได้สื้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบมรดกซึ่งกันและกัน</p> <p>มาตรา ๑๖๒๙ คู่สมรสที่รังกันหรือแยกกันอยู่โดยยังมีได้หย่าขาดจากกันตามกฎหมาย มีได้สื้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบมรดกซึ่งกันและกัน”</p> <p><u>มาตรา ๑๖๖ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่องครอบครัวหรือมรดกไว้เป็นการเฉพาะ</u></p> <p>มาตรา ๑๗ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายดำเนินการทบทวนกฎหมายในความรับผิดชอบที่กำหนดสิทธิ หน้าที่สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสามี ภริยา สามีภริยา</p>	<p>มาตรา ๖๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๖๒๙ คู่สมรสที่รังกัน หรือแยกกันอยู่โดยยังมีได้หย่าขาดจากกันตามกฎหมาย มีได้สื้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบมรดกซึ่งกันและกัน”</p> <p><u>มาตรา ๑๖๖ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กรณีที่มีกฎหมายกำหนดเรื่องครอบครัวหรือมรดกไว้เป็นการเฉพาะ</u></p> <p>มาตรา ๑๗ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายดำเนินการทบทวนกฎหมายในความรับผิดชอบที่กำหนดสิทธิ หน้าที่สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสามี ภริยา สามีภริยา</p>	<p>มาตรา ๖๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๖๒๙ คู่สมรสที่รังกัน หรือแยกกันอยู่โดยยังมีได้หย่าขาดจากกันตามกฎหมาย มีได้สื้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบมรดกซึ่งกันและกัน”</p> <p>(ร่างมาตรา ๖๕ ยกไปต่อท้ายมาตรา ๖๐ เพื่อให้ตรงกันกับร่างมาตรา ๖๕ ของร่างพระราชบัญญัติที่นายอัญวจัน กลวงศ์วัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ เนื่องจากเป็นการเพิ่มความในมาตรา ๑๕๘/๑๑)</p> <p>(ร่างมาตรา ๖๕ ยกไปเพื่อความต่อเนื่องของร่างมาตรา ๑๕๘/๑๒ กับร่างมาตรา ๑๕๘/๑๓)</p>	<p>มาตรา ๖๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๖๒๙ คู่สมรสที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายดำเนินการทบทวนกฎหมายในความรับผิดชอบที่กำหนดสิทธิ หน้าที่สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสามี ภริยา สามีภริยา</p>	<p>มาตรา ๖๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๑๖๒๙ คู่สมรสที่รังกัน หรือแยกกันอยู่โดยยังมีได้หย่าขาดจากกันตามกฎหมาย มีได้สื้นไปซึ่งสิทธิโดยธรรมในการสืบมรดกซึ่งกันและกัน”</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะกรรมการ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัยวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนงค์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพงษ์ บุญญาณนี กับคณะ
	<p>หรือคู่สมรส เพื่อร้องรับสิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใด ที่เกี่ยวข้องให้แก่คู่สมรสตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับเพศ สภาพของคู่สมรสด้วย</p> <p><u>ให้หน่วยงานของรัฐที่</u> <u>ดำเนินการทบทวนตามวาระหนึ่ง</u> <u>เสนอผลการทบทวนพร้อมทั้งร่าง</u> <u>กฎหมายในกรณีที่ต้องมีการแก้ไข</u> <u>เพิ่มเติมกฎหมาย ต่อคณะกรรมการ</u> <u>ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่</u> <u>วันที่พระราชบัญญัตินี้เข้าบังคับ หาก</u> <u>ไม่สามารถดำเนินการได้ให้รายงาน</u> <u>เหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อ</u> <u>คณะกรรมการเพื่อทราบ</u></p> <p>มาตรา ๖๕ ให้นายกรัฐมนตรี รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>หรือคู่สมรส เพื่อร้องรับสิทธิ หน้าที่ สถานะทางกฎหมาย หรือเรื่องอื่นใด ที่เกี่ยวข้องให้แก่คู่สมรสตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับเพศ สภาพของคู่สมรส</p> <p><u>เมื่อหน่วยงานของรัฐ</u> <u>ดำเนินการตามวาระหนึ่งแล้ว ให้</u> <u>เสนอผลการทบทวนพร้อมทั้งร่าง</u> <u>กฎหมายในกรณีที่ต้องมีการแก้ไข</u> <u>เพิ่มเติมกฎหมายต่อคณะกรรมการ</u> <u>ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่</u> <u>วันที่พระราชบัญญัตินี้เข้าบังคับ หาก</u> <u>ไม่สามารถดำเนินการได้ให้รายงาน</u> <u>เหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อ</u> <u>คณะกรรมการเพื่อทราบ</u></p> <p>มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี อำนาจออกกฎหมายท้องเพื่อปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>กฎหมายท้องนั้นเมื่อได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้เข้าบังคับได้</p>	<p>มาตรา ๖๖ ให้รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p>	<p>มาตรา ๖๖ ให้รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้</p>

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติ ของคณะรัฐมนตรี	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายอัญวจัน กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนางสาวอรอนว์ ชุมพร กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งฯ	ร่างพระราชบัญญัติ ของนายสรพจน์ บุญญาภรณ์ กับคณะ
	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี